

Миллер  
Джо

ПОГРЕШНА  
СТЪПКА

АТЛАНТИДА



# **МИШЕЛ РИО**

# **ПОГРЕШНА СТЪПКА**

Превод: Здравка Найденова

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Роден в Бретан, Мишел Рио прекарва детството си в Мадагаскар, което налага своя отпечатък върху бъдещата му писателска дейност. Публикувал е седем романа, посрещнати в различни страни като литературни събития, при това с твърде своеобразен характер. Творчеството му е толкова оригинално, че трудно може да бъде причислено към някоя от съществуващите тенденции в съвременната литература. „Погрешна стъпка“ е роман, който става обект на редица литературни и философски разработки във Франция. Преведен е вече на няколко езика. Мишел Рио е автор и на научни публикации, приказки за деца, на театрални и филмови сценарии.

Един автомобил изникна от далечината и наближи, проблясвайки в заревото на залеза. Спря. От него слезе мъж. Безшумно затвори вратата. Огледа правата безкрайна улица. На запад, точно там, където тя се губеше, слънцето залязваше в сияние и последните му лъчи се търкаляха по асфалта, като го заливаха с оранжево злато и покорно следваха пътя, прокаран между двойната редица от разкошни вили и декоративни дървета, сякаш устремени на изток, за да се преборят с настъпващия мрак. Наоколо беше пусто и в безлюдната тишина ясно се чуваше вечерната песен на птиците. Мъжът тръгна покрай ниските огради на именията. Крачеше широко, уверено, безшумно. Беше висок и строен. Интелигентното му без възраст лице бе застинало в някакво безразличие — смесица от грубост и меланхолия. Живи бяха само сивите очи — очи на ловец или преследвач. Той се спря пред една вила, чийто двор бе отделен от улицата с кичест жив плет. Отмести бялата портичка и продължи бавно и уверено напред, заобикаляйки къщата отляво. Сградата беше ниска, солидна и груба. На фасадата, с ниска площадка отпред, имаше масивна врата и четири широки прозорци, защитени с железни пръчки, циментирани в корнизите. Подобна редица прозорци, но с дебели метални капаци, прорязваше единствения етаж. Тръгнал по застланата с камъни алея, която обхождаше сградата, непознатият мина покрай западната стена, отстояща на няколко метра от пояса дървета, засадени при дългата дървена ограда, която бележеше границите на имението. На тази стена имаше по два прозореца един над друг, подобни на онези, които вече бе видял. Задната страна на къщата изглеждаше като фасадата, само че вратата беше с по-скромни размери и нямаше площадка. Градината — доста дълга и с малко по-голяма ширина от сградата, представляваше обикновена морава, тук-там с пъстри цветни лехи и борови дръвчета. Непознатият мина покрай източната стена и се върна в двора. Когато стигна до портичката, огледа улицата. Впери очи към източната ѝ част, която водеше към града и където мракът се сгъстяваше. Гледаше втренчено, без да мига, сякаш търпеливо разчленяваше настъпването на нощта. Стоеше съвсем неподвижно. Залязлото слънце все още обагреше в розово няколко източени облаци, зареяни в пълната прозрачност на небето, подчертавайки кристалната му чистота. Излъчваше някакво спокойно щастие — късната песен на птиците, които лунатичното упорство на светлината държеше будни,

шумоленето на клоните, полюляващи се едва-едва от полъха на прохладния бриз, умиротворения вид на сградите, дискретно замаскирали несъвършенствата си в предвидената джунгла на зеленината, оживена от свежестта на цветята. Непознатият долови бръмчене на мотор и без да бърза се прикри зад оградата. Един автомобил с двама души в него бавно мина покрай: имението и спря на стотина метра по-нататък. Никой не слезе. Непознатият се усмихна. Върна се в градината, надяна ръкавици от тънка кожа и пхна шперц в ключалката на задната врата, която бързо се отвори. Влезе в дълъг широк вестибюл, който прекосяваше къщата от север на юг до главния вход, като една трета от дължината му бе стеснена от стълба, водеща към първия етаж. Той отвори вратичката под стълбата непосредствено от лявата страна. Беше тоалетна. Тръгна по коридора. След стълбата имаше четири врати, разположени една срещу друга. Планът на къщата беше много прост. Двайсетте метра на фасадата и петнайсетте метра на страничната стена определяха вътрешната площ, която беше малко под триста квадратни метра, разделени на пет равни части — вестибюл и четири стаи, т.е. всяка по петдесет квадратни метра. Това икономично разпределение с оглед за най-рационално използване, но извънредно щедро по отношение на големината, създаваше впечатление за простор, какъвто никой не би предположил, съдейки по външния вид на сградата. Западната част на приземния етаж се състоеше от трапезария на юг, с изглед към двора и улицата, и необичайно голяма кухня на север, с изглед към градината. А източната — от салон и библиотека. Всяко помещение обилно се осветяваше от по три прозореца — два на фасадата или на задната страна на къщата и един на някоя от страничните стени. Непознатият набързо обиколи кухнята, трапезарията и салона. Позадържа се в библиотеката. Стените ѝ бяха покрити с дъбови рафтове, запълнени с книги, и плътно опасващи прозорците. В центъра на помещението имаше бюро от масивно дърво, с чекмеджета от двете страни и плот, облицован с кожа, потъмняла от времето и употребата, опразнено от всякакви книжа, отгоре само с една лампа и рамка с подпора, обърната към стола. Тази мебел беше обърната срещу вратата и поради това дневната светлина не се използваше добре, тъй като единственият прозорец на източната стена се падаше в гръб, а другите два, с изглед към градината, се падаха отдясно. В северозападния ъгъл на

помещението тежък и удобен кожен фотьойл, опрян до рафтовете, бе отреден за посетителите, а вероятно и за четене, за което говореше наблизко поставеният лампион. Общото осветление бе от плафониера. Като остави отворена вратата на библиотеката, непознатият се качи на горния етаж. Тук имаше същото разположение. Централен коридор, две спални в източната част, а в западната една спалня и огромна баня, разположена над кухнята. Непознатият влезе в нея и отиде до прозореца на западната стена. Отвори го. Пантите леко проскърцваха. Отиде в съседната спалня и отвори прозореца, който бе на същата странична стена. Отваряше се съвсем безшумно. Повтори опита много пъти с все същия резултат. Наведе се навън. Височината бе около четири метра, долу минаваше каменистата алея между къщата и пояса дървета, през които прозираха последните отблясъци на деня. Слезе отново в библиотеката и затвори вратата след себе си. Запали плафониерата и мина зад бюрото. В рамката с подпорка имаше черно-бяла снимка на жена и момиченце, снимани в едър план. Жената изглеждаше на около трийсет години, а момиченцето — на шест. Приличаха си. И двете имаха изпъкнали скули, продълговати светли очи, деликатна уста с пълни устни, нежен овал на лицето, нарушен при момиченцето от детската закръгленост на бузите. Косите на жената бяха тъмни, а на момиченцето — светли, почти бели. Жената беше сериозна. Момиченцето — усмихнато. Но сигурно този контраст бе плод на някаква илюзия, която се дължеше на ведрата детска усмивка и белота. Светлината бе добила художествена материалност, като че идваше едновременно отвън и от детето, сякаш изкуственото сияние на някаква лампа се смесваше с истинския блясък на вътрешна светлина. Известно време непознатият разглежда снимката с все същия аналитичен, хладен поглед. После се зае да изследва съдържанието на чекмеджетата. Бяха празни, с изключение на горните две. В едното имаше автоматичен пистолет и кутия с патрони, а в другото — лист хартия, изписан със сбит почерк до половината, поставен върху купчина бели листа, химикалки и пълнители. Непознатият взе пистолета, установи, че е зареден и го върна на мястото му. После прочете ръкописната страница. Беше недовършено писмо.

„Скъпа моя,

Вече привършвам разследването. Сега съм сигурен, че ще получа последните доказателства. След няколко дни Х ще може да вземе пълното досие и вестникът ще го публикува. Манжен искаше неопровержимо доказателство и аз ще му го дам. Заедно с бележката Х ще ти донесе по-подробни новини. Тази безкрайна раздяла е към края си. Понякога се страхувам Жюли да не ме забрави.“

Непознатият върна писмото върху купчината листа и затвори чекмеджетата. Отиде да разгледа библиотеката. Организацията ѝ беше проста. В началото, от лявата страна на входа, където можеше да се разположи въвеждащата част, имаше трудове по физика и астрономия. Следваха томове по биология и етиология. После исторически трудове. Накрая повече от половината рафтове, стигащи до дясната страна на входа, бяха определени за художествена литература. Непознатият плъзна разсеян поглед по научните издания и се спря на историческите. Взе едно доста тънко томче и го разлисти. Беше „Апология на историята или професията на историка“ от Марк Блок. Угаси плафониерата, запали лампона, настани се във фотьойла и зачете.

Нощта бе настъпила окончателно. Удобно разположен във фотьойла, непознатият четеше. Дочу шум от мотор, изскърцване на спирачки, боботене при забавен ход, след което пак настъпи тишина. Угаси лампона. Библиотеката потъна в мрак, но все пак се виждаше като нарисувана в черно и бяло от светлините, идващи от прозорците. Затръшна се врата на кола. Прозвуча металът на ключ, пъхнат в ключалката на главната врата, два пъти прещрака езичето на бравата и леко изскърца крилото на вратата, завъртащо се на пантите. Тънка ивица светлина се процеди под вратата на библиотеката. Входната врата се затвори със сух шум. Непознатият остави книгата на пода, извади от джобовете на пардесюто си автоматичен пистолет и лъскав цилиндър на заглушител, който завинти на оръжието. Направи го за миг, не защото бързаше, а поради абсолютната точност на движенията си. Чу да се отваря и затваря, както прецени, вратата на кухнята, после

на тоалетната. Прошумя течаща вода. Тежки и бавни стъпки отекваха сред звуците от премествани предмети. Вратата на библиотеката се отвори. Вълна от светлина, насочена от рамката, проникна в помещението и в осветения правоъгълник на пода и на мебелите се очерта тъмен удължен мъжки силует. Плафониерата светна. Мъжът отиде до бюрото.

— Не мърдайте, господин Бремон — каза непознатият. — Не се обръщайте. Сложете ръцете си на тила.

Говореше спокойно, почти галантно, с нисък, приятен тембър. Мъжът се подчини. Непознатият пристъпи към него с насочен пистолет и го претърси със свободната си ръка. Не намери никакво оръжие. Отстъпи до фотьойла, сваляйки пистолета.

— Идете да дръпнете завесите.

Мъжът събра тежките завеси, които се спускаха от тавана до пода и плътно закриваха трите прозорци.

— Седнете до бюрото и сложете ръцете си отгоре, така че да се виждат.

Мъжът седна и за първи път обърна лице към него. Беше приятно, почти младежко, уморено и напрегнато. Небръснатата от няколко дни брада покриваше бузите. Той гледаше непознатия с тревога, примесена с някаква обреченост и фатализъм, сякаш от много отдавна бе предвидил, че това ще се случи, но въпреки всичко не бе успял напълно да се освободи от страха.

— Не мислех, че Алберти ще ме открие тук — каза той.

— Всички скривалища са илюзия, господин Бремон.

— Не всички. Досието няма да намерите.

— Бихте могли да ми кажете къде е.

— Не, няма.

— Не си придавайте важност. Никой не може да бъде сигурен за своите реакции при болката. Защото една прекомерна болка е невъобразима.

Непознатият бе казал това с пълно безразличие. За миг страхът, присвил стомаха на Бремон, сякаш се изтръгна от неговия контрол и цялото му тяло се разтресе.

— Успокойте се — продължи непознатият. — Не обичам нито да гледам, нито да причинявам страдание. Жестокостта е присъща на



слабите. Пък и вашето досие не ме интересува. То не е обект на моето посещение.

Бремон дълбоко пое въздух, изглежда си възвръщаше спокойствието при мисълта за неизбежната смърт. Вгълбен в себе си и сякаш отсъстващ, той зарея поглед и съзря книгата, оставена на пода до крака на фотьойла. Загледа я с любопитство.

— Обичате да четете? — попита той.

Непознатият не отговори, сякаш смяташе въпроса за излишен или наивен. След кратко мълчание каза:

— Според мен, организацията на тази библиотека има качествата на доста сполучлив образец. Тя тръгва от най-широката дисциплина, в смисъл обхвата, пространството и времето на нейния предмет, за да стигне до най-тясната, при което всяка една като цяло съдържа по принцип следващата: физика, биология, история, литература... Защото, следвайки тази линия, можем да кажем, че въобразяемото е само една от култивираните области на съзнанието, съзнанието — една случайност при живото, а живото един епизод на материята. И отбележете, че размерите на предмета са обратнопропорционални на речта, с която се представя. Има много повече книги по биология, отколкото по физика, повече книги по история, отколкото по биология, а литературата заема далеч по-голямо място. И така стигаме до заключението, че колкото по-обширна е една дисциплина, толкова е по-точна и колкото е по-малко точна, толкова е по-бъбрива. Ето една тема за полезен и забавен размисъл върху лаконизма на истината и многословието на илюзията. Бремон слисан го гледаше.

— Що за човек сте вие? — гневно възкликна той. — А говорехте за жестокост, нали? Какво е всичко това, ако не някаква префинена жестокост на палач? Свършвайте, за бога! Свършвайте!

Настъпи тишина.

— Лъжете се — каза накрая непознатият. — Това е разговор. Възможност за истинска размяна на мисли, като се вземат предвид обстоятелствата...

— Тогава, според вашата собствена теория, би трябвало да сте лаконичен.

Непознатият хладно се усмихна. Бремон въздъхна уморено.

— Защо работите за този вулгарен мръсник Александър Алберти? — поде той.

— За никого не работя.

— Единак ли сте? Защо вършите тази работа? За удоволствие ли?

— Няма значение.

— За удоволствие? Обичате да убивате?

— Интересува ли ви това?

— Да. Една истинска размяна, както казвате.

— Искате да разберете нещата до последния миг?

— Да. А вие не искате ли?

— Може би.

Отново настъпи мълчание.

— Нямате желание да ми отговорите, така ли? — попита Бремон.

— Упорит сте.

— Да. И тъкмо затова сте тук.

Непознатият го погледна с известна симпатия.

— Да речем, че е призвание и просто професия — каза той.

— Не се ли ръководите от някаква етика за приемане на договорите?

— Разбира се. Аз убивам само преследвачите.

— И аз съм такъв във вашите очи?

— Да. Алберти беше вашият дивеч. Сега вие сте неговият.

— Аз не съм искал да го убия. А само да разоблича един мръсник, надянал пред обществото маска на почтеност.

— С други думи, да го елиминирате. Да убиеш, да елиминираш, това са само нюанси. Всеки си има свои методи за ловуване.

— Работата на журналиста е да преследва истината.

— Вашата формулировка съдържа забавна двусмислица.

— Стори ми се, че имате известно влечение към истината...

— Разбира се. Но истината във връзка с Алберти е смехотворна и безинтересна. Винаги е имало и ще има хора като Алберти. Те са само един жалък симптом за всеобщата склонност на вида към злосторничество, а това е мащабна истина. Да се унищожи Алберти не означава нищо. Все едно, че се стремите да унищожите цифрата като понятие, премахвайки числото осем хиляди четиристотин двадесет и шест. Това е само символичен жест, следователно смешен и лишен от смисъл. И струва ли си за такова нещо да пожертвате собствения си живот?

— Мисля, че да.

— Не ви разбирам.

Бремон погледна снимката.

— Има ли смисъл да говорим? — каза той с примирен глас. —  
Защо не ме застреляхте веднага?

— Знаете защо. Пък и има още нещо, което ви засяга. Искам да  
ви направя едно предложение.

— Предложение ли?

— Договор. Предлагам ви да убия Александър Алберти.

Бремон се втренчи в него, сякаш странното, почти чудато  
поведение на непознатия вземаше връх в съзнанието му над страха,  
който той му вдъхваше.

— Какво целите? — попита Бремон.

— Точно това, което казах. Предлагам ви да убия Александър  
Алберти.

— Готов сте да смените мишената?

— Не съм казал такова нещо. Винаги спазвам стриктно  
договорите си. След вашата смърт, никой друг няма да има такава  
възможност да унищожи Алберти, каквато имате вие. Предлагам ви да  
го направя аз по моя метод.

— Защо?

— Да речем, че става въпрос за обикновено професионално  
предложение.

— То не ме интересува. Не искам да го елиминирам по такъв  
начин. Не храня никаква лична омраза към Алберти. Искам публичен  
процес. За назидание. А освен това вашето предложение противоречи  
на моя морал. Пък и нямам с какво да ви платя.

— Имате, с тази снимка — каза непознатият като посочи  
рамката.

— Какво?

— Дайте ми тази снимка. И аз ще смятам, че съм щедро  
възнаграден.

— Защо ви е?

— Това са жена ви и дъщеря ви, нали?

Силна тревога отново изпълни очите на Бремон.

— Те са на безопасно място, много далече. Никога няма да ги  
намерите — с дрезгав глас каза той.

— Като досието ли? Предполагам, че досието е у жена ви...

— Не. Тя няма нищо общо с всичко това. Вие никога няма да ги намерите.

— Кой ви казва, че ще ги търся? Аз искам само снимката. А в замяна ще убия Алберти. Рискувам живота си, за да довърша вашата работа и ви искам само това късче картон.

— Какво ви пречи да вземете снимката, след като ме убиете?

— Аз не съм крадец, господин Бремон.

Дълго време Бремон не пророни нито дума.

— Не, това предложение не ме интересува — накрая каза той.

— Помислете. Скрити са две неща. Досието за Алберти и вашето семейство. Според мен те са на едно и също място. И аз няма да съм единственият, който ще си го помисли.

След известно време непознатият продължи:

— Изложили сте жена си и дъщеря си на опасност, за да задоволите своя морал или може би суетност. Алберти ви е открил. И тях ще открие. Предлагам ви възможност да поправите донякъде грешките си. Не упорствайте. Алберти е прекалено едър дивеч за вас.

— А за вас не е ли прекалено едър?

— Не.

— Защо?

— Оръжията на Алберти са властта, парите, хората, с които разполага, и липсата на всякакви скрупули. А вашите — умът, ожесточението за разкриване на истината и законността. Това е неравна борба, защото вие се придържате към правилата на законността, а Алберти има свои собствени правила. Аз съм сам като вас и играя по мои собствени правила като него. Същевременно, аз познавам неговите правила, а на него моите са му неизвестни. Именно затова той не е прекалено едър дивеч за мен.

— Не разбирам защо ми предлагате да го убиете.

— Защото искам тази снимка. И единственото, което мога да ви предложа в замяна, е главата на Алберти.

— Не ми звучи убедително. Преди миг снимката беше възнаграждение, а сега се превърна в мотив...

— Малко са случаите, когато мотивът за една работа не е и самото възнаграждение за нея. Но да не се впускаме в общи

разсъждения, още повече в такава сфера. Ако приемете договора, ще ви посоча основание, което ще ви убеди.

Бремон примирено въздъхна.

— Добре — каза той — приемам договора. При условие, че прибавим една клауза към него: в никакъв случай да не нападате моето семейство.

— Разсъждавайте логично. Защо ще нападам семейството ви, след като съм премахнал човека, за когото това би представлявало интерес. Пък и аз ви казах, че убивам само преследвачи.

— Предпочитам да се доверя на професионалната ви етика, отколкото на чувството за морал. Обещавате ли да спазвате тази клауза?

— Имате честната ми дума.

— По липса на избор ще се задоволя с нея. А сега какво е вашето убедително основание?

— При всички случаи щях да убия Алберти.

— Защо?

— Алберти трябва да подхвърли на полицията един виновен. Разбира се, мъртъв. И без да е свързан по какъвто и да било начин със самия него. Тъкмо затова ме нае за работа, която и най-неопитният от хората му щеше да свърши без особени усилия. За мен беше трудно да ви намеря, господин Бремон, защото сте умен. Но да ви убия, е чиста формалност. За Алберти аз съм идеалният изпълнител: професионален убиец, и труп, без да са оставени следи, задънена улица за полицията. Достатъчно е веднага след вашата смърт да организира сцена, от която да се извади заключение, че журналистът Бремон и неизвестен мъж взаимно са се застреляли по неясни причини. Хората му вече са навън.

— Откъде знаете?

— Чаках ги и видях, че пристигнаха. Но не беше необходимо.

— Кога разбрахте това?

— В мига, когато Алберти ми предложи договора.

— И вие приехте?

— Да. Казах ви, че познавам правилата на неговата игра и че той не знае моите. Неговата логика е безскрупулна, но класическа. Позволява му да изфабрикува тази инсценировка, но му пречи да помисли, че съм се досетил за нея, именно защото приех договора. Което ми осигурява голямо предимство пред него.



— Защо приехте?

— Сумата беше значителна. Но това е второстепенно основание. Винаги ме е интересувала борбата на ума срещу силата. А и когато на човек му е безразлично дали ще живее или ще умре, какво друго може да прави, освен да си играе със смъртта? Един екстремален начин да дадеш залог за живота е да превърнеш самия живот в залог.

— Щом животът не струва нищо, значи залогът е нула и играта е безинтересна.

— Да, ако единственият интерес в играта е нейният залог. Но не и ако този интерес се крие преди всичко в механиката на духа и в безупречността на изпълнението. В случая говорим за игра на шах, а не за руска рулетка.

— Аз не съм играч. Не играя срещу Алберти. Което съвсем не означава, че няма залог. Има. Но не е моят живот. Фактът, че рискувам живота си, е само следствие, а не същинският залог. Иначе би било безнравствено. Така че за мен единственият основен залог е само съвестта. И. тези думи не са стремеж за някакво остроумие.

— Да. Те са израз на безсмислена идея — непознатият посочи рамката и продължи: — Това е реално и независимо, дали го наричате залог или следствие, вие го излагате на риск. А и вашите прословути обществени добродетели са само заблуда, празни приказки. Ако си давате сметка, но не искате да го признаете, вие сте по-безнравствен и от мен, дори от Алберти.

Бремон с интерес го погледна. Изглежда страхът го бе напуснал, било защото в думите, в простия факт на казаното и чутото, бе намерил нови сили или чисто и просто тревогата му се бе поразсеяла, било защото съдържанието на разговора го накара да приеме неизбежното, дори може би наказанието, или напротив — решението да действа.

— Какво смятате да предприемете, за да убиете Алберти? — попита той.

— Ще продължа да правя това, което убягва на логиката му.

— Тоест?

— Алберти е изключително недоверчив. Когато пътува, го охраняват повече от държавен глава и на практика е недостижим. На безопасно място се чувства само в имението си, превърнато в крепост,

в която се смята за неуязвим. Следователно тъкмо там ще отида да го убия.

— Но може би там действително е неуязвим.

— Само по принцип. Наистина закрилата, която му предлага това убежище, е много по-сигурна и усъвършенствана от охраната, която има при пътуване, въпреки недоверчивостта му и огромните предпазни мерки, които взема при тези случаи. Трябва обаче да се вземе под внимание същественото значение на времето. Една относителна или дори импровизирана охрана за кратко време е по-ефикасна от една постоянна закрила, която изглежда отлична, но все пак дава възможност на нападателя да проучи нейния принцип, тоест недостатъците, и да избере най-подходящия момент. Защото при първия случай ключов фактор е случайността, а при втория — умът. Аз никога не разчитам на случайността и знам, че не съществува безпогрешна защитна система. Тя е само продукт на мисълта, следователно може да бъде разбита от мисълта.

Говореше спокойно и търпеливо сякаш държеше да втълпи на упорит или невъзприемчив човек няколко очевидни истини по един банален въпрос.

— И открихте ли слабото място на Алберти? — попита Бремон.

— Да.

Бремон прошепна:

— Вие сте болен.

Неочаквано се наведе, отвори чекмеджето на бюрото и се изправи с пистолет в ръка. В същия миг непознатия стреля един-единствен път. Заглушителят издаде лек метален звук. Покосен, Бремон се свлече на стола до бюрото. Непознатият замислено го погледна. И каза:

— А вие, господин Бремон, сте мъртъв.

Той излезе от библиотеката и се качи на горния етаж, без да пали лампата. Влезе в банята и отиде до един от прозорците, които гледат към градината. Възря се. Очертани на лунната светлина храстите и дърветата бяха почти неподвижни, защото вятърът бе утихнал и само от време на време полъхваше слабо. Непознатият не се стараеше да прониже с поглед мрака, нито да разграничи конкретни предмети. Като хищна птица от висок полет, той дебнеше едно движение в общата неподвижност. Почака известно време. Накрая долови леко

помръдване зад една леха. Грижливо си набеляза ориентири за мястото. После отиде в една от стаите към улицата. Дворът не предлагаше никакво убежище, където да се скрие. Не видя нищо подозрително. Но все пак трябваше да има по един човек на всеки вход. Отиде и отвори прозореца на западната стена, който бе изпробвал малко след идването си. Прехвърли крак през перваза и скочи. Приземи се като котка, без да вдигне ни най-малък шум, на застланата с камъни алея. Мина между дърветата при оградата, прескочи я и се озова в съседното имение. Тръгна по дължината ѝ към дъното на градината. Там отново я прескочи, мина между дърветата и продължи към лехата, набелязана от прозореца. Там бе клекнал някакъв мъж с гръб към него и наблюдаваше задния вход на къщата. Отново се чу приглушен, едва доловим звук, погълнат от пространството. Мъжът се свлече в тревата, без да гъкне. Непознатият хвърли поглед към сградата и алеята, която се губеше от двете ѝ страни. Нищо не се случи. Престъпи крачка, спря за миг, за да се увери, че мъжът е мъртъв, и продължи към алеята. Заобиколи къщата покрай западната стена, като се придържаше плътно до нея. Предпазливо надникна към двора. Срещу фасадата, близо до главния вход, стоеше друг мъж. От прозорците бе невъзможно да се види, освен ако човек не се наведеше навън. С два безшумни скока непознатият се озова до него, опрял оръжието си в корема му. Мъжът вдигна ръце.

— Обърни се с лице към къщата, — каза непознатият. — Мини крачка напред. Още. Подпри се с протегнати ръце на стената.

Силно наведен, мъжът стоеше в неудобна поза, която не му позволяваше каквото и да било внезапно движение. Непознатият го претърси. Извади от колана му автоматичен пистолет със заглушител, а от един джоб — резервен пълнител. Отвинти заглушителя и пъкна всичко в десния джоб на пардесюто си. — Тръгвай.

Двамата заобиколиха къщата. Мъжът хвърли бърз поглед към дъното на градината. Непознатият отвори вратата и го избута през вестибюла в библиотеката. Мъжът съзря убития журналист. Лицето му остана спокойно, безразлично, но в очите му се появи нещо ново и то беше страх.

— Легни по корем, скръсти ръце под себе си и се разкрачи.

Мъжът се подчини. Непознатият вдигна пистолета на Бремон, паднал на пода до крака на бюрото.

— Стани.

Докато мъжът се изправяше, непознатият стреля с пистолета на журналиста. В сравнение с лекото щракане на заглушителя, този път изстрелът проехтя като гръм. Мъжът отново падна, хващайки се с ръце за корема, и от болка така се сгърчи на кълбо, че от устата му се изтръгна само един-единствен стон. После се отпусна и не мръдна повече. Непознатият го огледа. Постави собствения му пистолет в лявата ръка, защото оръжието беше пригодено за левак, и многократно долепи пръстите му около дръжката. После сложи пистолета до трупа. Върна пистолета на Бремон точно на мястото, откъдето го беше вдигнал. Мина във вестибюла и огледа улицата. Не забеляза нищо необичайно. След няколко минути излезе в градината и отиде да скрие трупа на убития при лехата. У него намери автоматичен пистолет, заглушител и пълнител, които пхна в левия джоб на пардесюто си. Върна се в библиотеката. Извади от чекмеджето на бюрото недовършеното писмо и внимателно го прегледа. Първия път беше забелязал, без да му направи впечатление, бледа задраскана буква, след второто „Х“. Разгледа я. Беше „о“ или „а“. Запита се дали странната чертичка върху тази единствена буква, която никъде вече не се повтаряше, не показва, че хикс, знакът за анонимност, съвпада с първата буква на име, което Бремон благоразумно е решил да скрие под този знак, когато е започнал машинално да изписва името, но веднага си е дал сметка за това. Претърси трупа на журналиста и намери във вътрешния джоб на сакото му бележник с адреси. Отвори го на „Х“. Страницата беше празна. После започна да чете отначало, обръщайки внимание на малките имена. На „М“ видя: Мерло Ксавие, ул. „Едгар Алън По“ 23. Следваше телефонен номер. Дочете бележника, без да намери нищо друго. Върна го на мястото му, извади снимката от рамката, а рамката прибра в едно чекмедже на бюрото. Позагледа се за миг в книгата на Марк Блок, оставена на пода, извади от джоба си банкнота и я сложи в чекмеджето с рамката. Взе книгата, пхна в нея снимката и писмото на Бремон, плъзна поглед наоколо, излезе от помещението и напусна къщата през вратата към градината. Малко след това автомобилът му изчезна в нощта по посока на града.

Кварталът, който се състоеше от големи имения, а най-скромното заемаше не по-малко от три хектара, напълно изолирани едно от друго с успоредни или перпендикулярни улици спрямо централния булевард, озеленен с толкова дървета, че приличаше на безкрайно дълга гора и създаваше впечатление за спокойствие и пари. Непознатият спря колата в пуста улица между високия зид на едно от най-просторните частни владения и изкусно изработената желязна врата на обществена градина. Отвъд зида стърчаха гигантски дъбове, клоните им бяха силно осветени отдолу от горещите лъчи на невидими прожектори, разположени по цялата дължина на парка. Това силно индиректно осветление контрастираше с меката жълта светлина на уличните лампи и в прозрачната юнска нощ създаваше усещане за зноен, концентриран в кръг, ден. Съвсем близо до мястото, където беше паркирал колата си, непознатият забеляза едва видима драскотина на стената. Отвори багажника и свали ръкавиците си, пардесюто, самото, вратовръзката, ризата и обувката, които прибра вътре. Извади дебел черен пуловер и чифт тъмни кецове. Облече пуловера, обу кецовете и отново надяна ръкавиците. От багажника взе и метални тръби, набързо ги сглоби една с друга и те се превърнаха в лека стълба, която опря на зида до мястото, където беше знакът. Извади от левия джоб на пардесюто пистолета на убития в градината мъж, после заглушителя, който завинти на дулото, и резервния пълнител, който пъхна в джоба на панталона си. Заклучи багажника. Провери дали в пълнителя на взетия пистолет има патрони, огледа за миг улицата и в двете посоки, после се качи по стълбата докато подаде глава малко над ръба на зида. Широка пясъчна алея, ярко осветена от мощни прожектори, разположени на еднакво разстояние от двете страни, отделяше зида от първата редица дървета. Непознатият се прицели в камерата, която бе закачена на един ствол, и скрита от листата на провисналите клони, почти не се виждаше от тази височина. Стреля. Камерата подскочи, обективът ѝ се счупи. Непознатият изкачи последните стъпала, възседна зида, вдигна стълбата и я прехвърли от другата страна. Слезе на алеята, взе стълбата и се скри зад едно дърво.

Пред командното табло за наблюдение в стаята за охраната на резиденцията седеше мъж. На стената срещу него дванайсет монитора



показваха всички отрязъци на алеята при зида, опасващ четирите хектара на парка зад сградата.

— Втора камера не работи — обяви той. — Петдесет метра вече не се контролират. Трябва да я проверите.

Говореше на двама мъже, които играеха на карти на малка масичка зад него. Единият гард стана и се насочи към вратата, Мина през хол, в дъното на който широко стълбище водеше към горните етажи, и излезе на каменна тераса над покрит с чакъл двор, където беше паркирана лимузина. Оттатък двора широки тревни площи, засадени с редки видове растения и осветени от рефлектори, които придаваха на ниската гъста трева млечнобял оттенък, ограждаха централната алея, водеща до масивен портал, с две дъбови крила, обковани с желязо. На терасата удобно разположен във фотьойл седеше на хладина мъж в шофьорска ливрея, който пиеше и пушеше.

— Какво става? — попита той.

— Една камера не работи.

Гардът слезе на двора и тръгна по алеята, която минаваше покрай фасадата, после завиваше към парка, отделяйки гората от тревните площи, и стигаше под прав ъгъл до периферната алея при зида. В момента, когато шофьорът го видя да се скрива зад близките дървета, той бе навлязъл в обсега на първа камера. Наблюдаващият видя как мъжът прекосява екрана, после го изгуби от поглед. Гардът се спря пред дъба, на който бе закачена счупената камера.

— Подпри се с протегнати ръце на дървото — заповяда непознатият, изникнал от мрака.

Гардът се стресна и подскочи от изненада, поколеба се за миг, после се подчини. Непознатият му отне пистолета и уоки-токито.

— Къде е колегата ти от охраната?

— Остана там.

— Нарушил е заповедта. Няма значение. Ще се обадиш в стаята за наблюдение и ще кажеш следното: „Не мога да открия повредата. Изпратете ми резервна камера. Оставам тук да пазя за всеки случай.“ Ако прибавиш дори една сричка, ще те убия.

И му подаде уоки-токито. Гардът изпълни нареждането. Непознатият отново взе апарата.

— Можеш да пушиш. За да дойдеш малко на себе си.

Мъжът запали. Беше се посъвзел от изненадата и донякъде си бе възвърнал самообладанието.

— Нямате никакъв шанс — проговори той. — Ако тръгнете по алеята, веднага ще ви забележат на мониторите. Ако счупите друга камера, ще реагират. Една повреда може да се приеме, но две са много. А тръгнете ли през гората, алармената инсталация ще се включи преди още да сте изминали десетина метра. Електронните капани са повече от дърветата. Пък и целият терен е открит. Казвам ви, нямате никакъв шанс.

— Млъквай.

Изведнъж непознатият отново се скри в сянката. В дъното на алеята се появи мъж, който носеше кутия и сгъваема стълба.

— Не предприемайте нищо — прошепна непознатият. Вторият гард дойде и остави товара си. Вдигна очи, видя счупената камера и смаяно погледна колегата си. Тутакси мушна ръка под палтото и извади пистолет. Беше прострелян в мига, когато го вдигна, за да се прицели. И умря, преди да рухне на земята. Непознатият ритна настрана пистолета му.

— Съблечи му палтото и го издърпай зад дървото — каза той.

Другият се подчини с припрени и нервни движения. Не можеше да овладее треперенето си.

— Легни по корем на средата на алеята.

Дори в това положение, тялото му продължаваше да се тресе. Непознатият облече палтото.

— Трябва ми да си спокоен — каза той. — Отпусни се. Поплачи, ако искаш.

Мъжът седна и се разплака, като хълцаше, задушаван от неудържими ридания. Постепенно хълцанията му намаляха. Той се успокои.

— Отвращавам се от себе си — каза, бършейки сълзите си.

— Имаш право, но грешиш за причината — отвърна непознатият. — Ще се съвземеш ли?

— Да.

— Демонтирай камерата и я сложи в кутията на новата.

Гардът опря стълбата на дървото и се качи на нея. Свали счупената камера, отвинти подложката и слезе от стълбата с

устройството на рамо. Извади от кутията новата камера, а на мястото ѝ постави другата.

— Монтирай я — каза непознатият. — Ще я включиш в последния момент, когато ти кажа.

Докато гардът работеше, непознатият свали дясната си ръкавица, сложи кутията на дясното си рамо, като я придържаше с голата ръка. По този начин, когато тръгнеше към резиденцията, кутията оставаше между камерите и лицето му и го закриваше. Пъхна пистолета в левия джоб на палтото си, без да го изпуска.

— Ще включиш камерата — каза той. — И гледайки в нея, ще кажеш само: „Готово, връщаме се.“ Ти ще носиш стълбата и ще вървиш отпред. Аз ще те следвам.

Подаде му уоки-токито. Мъжът включи камерата, поднесе апарата до устата си и каза: „Готово, връщаме се.“ Прекъсна връзката, слезе от стълбата, сгъна я, сложи я на рамо и тръгна по алеята, без да се обръща.

Наблюдаващият видя двамата мъже да излизат от обсега на втора камера и да навлизат в обхвата на първа. За миг ги виждаше едновременно и на двата монитора, тъй като районите на камерите се застъпваха. После излязоха на открит терен и се скриха от контрола му. Шофьорът на терасата разсеяно ги гледаше как се приближават. В двора първият мъж като че ли се спъна и се просна по цялата си дължина заедно със стълбата, която носеше. Шофьорът избухна в смях и се понадигна от фотьойла. Но на секундата падна мъртъв в него. Непознатият остави кутията, прекоси с няколко скока терасата и хола и влезе в стаята за наблюдение, стреляйки тичешком, почти без да се цели. Наблюдаващият се свлече от стола. Непознатият затвори вратата след себе си и огледа пулта и мониторите. Пристъпи до малката масичка с картите, остави пистолета върху нея, отново надяна ръкавицата си и съблече палтото, което сгъна и метна върху облегалката на един стол. Извади от джоба на панталона си пистолета на първия гард и го хвърли на масата. Взе своя и излезе в хола. Насочи се към една врата вляво от стълбата и я отвори. Беше офисът. Мъж в ливрея и с оръжие под мишницата, нещо средно между прислужник и бодигард, се суетеше пред поднос с напитки. Без дори да вдигне глава попита:

— Да ти сервирам ли нещо? — хвърли бегъл поглед и замръзна.

— Дръпни се от подноса — каза непознатият. — Още.

Стреля веднага, щом мъжът се изтегли на такова разстояние, че да не събори нещо при падането си. И той се строполи върху мраморния под на офиса. Непознатият видя, че на подноса има два шейкърa и две чаши. Провери пълнителя на пистолета си. В него оставаха още три патрона. Смени го с цял пълнител. Излезе в хола и тръгна по стълбището нагоре. На първия етаж дочу отнякъде приглушен говор. Запъти се към близката двукрила врата и се послуша. Различи два гласа. В единия, който му беше познат, се долавяше тревога, а тонът на другия бе успокоителен. На няколко пъти бе произнесено името на Бремон. Непознатият почука. Чу, че някой каза: „Напитките“ и едното крило се отвори. Стреля от упор и нахълта в стаята, прескачайки падналото тяло. С един поглед обхвана цялата обстановка, насочил оръжието си към седящия в огромен фотьойл мъж. Нямаше никой друг. Мъжът, изискано облечен и добре поддържан застаряващ красавец, имаше все още атлетична фигура и правилни черти, чиято грубост се смекчаваше от започналото затлъстяване. От него лъхаше простащината на парвеню, а това бързо се забелязва при хора, които са били принудени да си изработят добри обноски, но никога не добиват усет за мярка. Под купешката изтънченост на този мъж се долавяше жестокостта, присъща за примитивните натури. Силно преbledнял, той смаяно гледаше непознатия.

— Бремон е мъртъв. Вашите хора също.

Александър Алберти се съвзе, опитвайки се да прикрие смущението. До този момент не беше изпадал в положение, което в крайна сметка да не овладее.

— Колко искате? — попита доста хладнокръвно.

— Вече ми платихте.

— Платих, за да убиете. А сега ви плащам, за да не убивате. Колко?

— Добре знаете, че договор не може да се откупи.

— Какво?

— Сключих с Бремон договор за вас.

— Не е вярно. Той никога не би направил това. А и не е имал възможност да ви плати.

— Плати каквото поисках.

— Ще ви дам сума, която не сте в състояние да си представите дори в най-смелите мечти. С която до края на дните си ще живеете в охолство.

Непознатият презрително се усмихна.

— Вашият живот не струва толкова — каза той. — Бях готов да ви убия дори безплатно.

Панически ужас, примесен с недоверие, се появи в очите на Алберти.

— Ще ви направя съдружник в сделките — каза той с усилие. — С равен дял.

— Глупости говорите.

Непознатият го гледаше с кротко презрение. След миг продължи:

— Бремон ме тревожеше. Не се вписваше в логиката ми. Но, вие, вие ме облекчавате.

И стреля. С куршум в челото Алберти се отпусна във фотьойла. Непознатият излезе, затваряйки вратата. Безшумно слезе по стълбата, прекоси хола и терасата. Наоколо беше спокойно. Прибра от двора съгваемата стълба и я отнесе в офиса. На връщане взе кутията с непотребната камера и тръгна към мястото, откъдето беше проникнал в имението. Когато стигна, огледа улицата и се прехвърли през зида. Разглоби тръбната стълба и я сложи в багажника заедно с камерата, пистолета и пълнителя. Свали ръкавиците и набързо се преоблече, като се оглеждаше наоколо. Накрая пак надяна ръкавиците, затвори багажника, качи се в колата и потегли.

В градината, обляна от лунна светлина, бе тихо и спокойно. Мъжът край лехата приличаше на заспал, сякаш допреди миг се бе любувал на красивата нощ. Непознатият се приближи до него. Върна пълнителя в джоба, от който го беше извадил, хвана пистолета за дулото и много пъти долепи пръстите на убийтия около дръжката, по която ръкавиците бяха заличили всякакви отпечатащи. Хвърли поглед към прозорците на библиотеката, излезе на улицата и потегли отново към града.

Пред заспалия хотел, непознатият отвори багажника на колата, сложи в него два големи кожени куфара и го заключи. Седна зад волана и разгледа плана на града. После потегли. Известно време кара из



почти пустите улици. „Едгар Алън По“ бе еднопосочна. Спря колата близо до номер 23 и продължи пеша. Пътном огледа паркираните коли. На предното и на задното стъкло на една от тях, оставена точно пред входа на номер 23, имаше лепенки, на които пишеше „преса“. Непознатият влезе в сградата и погледна пощенските кутии. Прочете: Ксавие Мерло, трети етаж, отдясно. Излезе, Отиде до края на улицата, където тя се сливаше с голям булевард. На стотина метра отляво видя телефонна кабина. Влезе и набра номера на Мерло. Чу пет пъти свободно и едва тогава някой вдигна слушалката:

— Ало?

— Господин Блок?

— Имате грешка.

— Съжалявам. Извинете.

Затвори и набра друг номер. Веднага отговори:

— Централен комисариат на западното предградие. Слушам.

— Към един и половина, минавайки покрай номер 93 на улица „Виктор Юго“, чух изстрел. Сигурен съм, че не съм се заблудил. Би трябвало да отидете, да видите.

— Кой сте вие, господине?

— Няма значение.

— Защо се обаждате толкова късно? Минали са повече от три часа...

— Дълго се колебах. Не искам да си имам неприятности.

— Но кой сте вие?

— Не настоявайте.

Затвори телефона, излезе от кабината и се върна до жилището на Мерло. Качи се на третия етаж и се опря на стената близо до вратата на десния апартамент. И така, съвършено неподвижен в полумрака на стълбището, зачака.

В апартамента на Мерло телефонът извъня. Непознатият слезе по стълбището, излезе от сградата и се качи в колата си. Беше се разсъмнало. По улицата вече се движеха, коли, минаха и неколцина пешеходци, с подпухнали от съня лица, с порозовяла от сутрешното миене кожа. Половин час по-късно Мерло също излезе забързан, качи се в колата с лепенките и веднага потегли. Непознатият го последва от разстояние.

В другия край на улицата, която разполовяваше селото, непознатият видя колата на Мерло да завива надясно, на стотина метра от последните къщи. В града и по магистралата беше лесно да остане незабелязан, поради оживеното движение. Но през последния час се движиха по второстепенен, сравнително рядко използван път, и непознатият бе принуден да увеличи дистанцията, рискувайки да изпусне журналиста от поглед. Мерло излезе от селото и намали преди кръстовището. Беше междуселски път, в началото на който се виждаше знак „път без изход“. Непознатият се върна обратно и паркира колата в началото на селото, между две други коли. После отиде пеша до кръстовището и тръгна по пътя. Той водеше до една усамотена къща. Колата на Мерло беше в двора. Пред площадката той държеше в прегръдките си жена, която неудържимо плачеше. Непознатият ги наблюдаваше, скрит зад едно дърво. Не можеше да види лицето на жената, но разпозна гъстата ѝ коса. Те влязоха в къщата: Малко след това оттам излезе момиченцето от снимката. Поколеба се за миг, после изчезна из съседната поляна. Непознатият тръгна към двора. От един отворен прозорец дочу говор. Спря, когато думите станаха разбираеми, и се заслуша, като същевременно наблюдаваше поляната и вратата на къщата. Гласът на Мерло казваше:

— Във всеки случай трябва да смениш квартирата. Не знам до какви сведения са могли да се доберат убийците на Пиер. Може би това убежище вече е опасно. Преди да тръгна се разбрах с един приятел, който няма никакви връзки с Пиер или с вестника. Даде ми на разположение вилата си. Намира се в Сен-Фирмен, малко градче на сто и петдесет километра на югоизток оттук. Пригответи си багажа. Незабавно. А аз ще взема досието.

— И дума да не става. Ще го пазя.

Гласът на жената беше мелодичен, но твърд и малко нисък.

— Много опасно е, Мари. Загадъчната смърт на Александър Алберти не променя нищо. Напротив. Изглежда тя показва, че някои от компрометираните хора са готови на всичко, за да заличат и най-малката следа от разследването на Пиер. Освен това съществува и Ръоне, братът на Александър, който е затънал до шията. Приключването на досието е въпрос на дни. Пиер непрекъснато ме държеше в течение и аз знам точно какво трябва да се направи.

Манжен е готов повече от всякога да го публикува, преди да го предаде на полицията. Липсват само няколко счетоводни документи, които Пиер трябваше да получи през следващите дни. Остани настрана от всичко това, докато свърша.

— Твърде късно е. Пиер ми повери досието и ние ще постъпим така, както той беше решил. Моята роля ще бъде изчерпана, когато видя досието на първата страница на вестника по будките. Не по-рано. А дотогава то е изложено на риска да бъде унищожено от хората, които обвинява, или да бъде погребано от властите. Ти завърши разследването. Аз ще задържа досието. Пиер умря за това...

— Мари...

— Остави ме, моля те. Остави ме за малко.

Непознатият бързо се отдалечи и стигна до колата си. Откри на картата градчето Сен-Фирмен и потегли.

Преди да влезе в градчето, непознатият спря колата и остана да чака в нея. Поглеждаше често в огледалото към правия път, по който бе пристигнал до Сен-Фирмен. След известно време видя две коли, които се движеха една след друга. Позна предната. Минаха покрай него с намалена скорост. Мерло караше първата, Мари — втората, на задната седалка се раздвижи момиченцето и привлече погледа му. Бегло съзря и деликатния профил на жената. Включи двигателя и тъкмо се нахвана да потегли, когато двете коли спряха. Изчака. Мерло позвъни на вратата на една къща. Влезе вътре и скоро се върна с връзка ключове в ръка. Колите отново тръгнаха. Непознатият ги последва. Когато стигнаха до кръстовището в центъра на градчето, завиха по страничната перпендикулярна улица и скоро излязоха от селището на шосе, което закриволичи между извисяващите се над него склонове. След един завой непознатият ги видя да спират отляво в алея, която водеше към дълга бяла градинска врата, прекъсваща ограда, образувана от насип, засаден с дървета. Без да намалява скоростта, той отмина и, за да не го видят, паркира по-нататък, на едно разширение откъм задната страна, пред някаква заградена ливада. Върна се пеша до алеята и установи, че вратата е отворена, а колите ги няма. Мина напред и погледна покрай извитата като дъга ограда — Мерло и жената с куфари в ръце, следвани от детето с раничка на гръб, влизаха в огромна къща с един приземен етаж, доста стара, но в отлично състояние, което говореше, че е била възстановена с много обич и

старание. Наоколо се простираха добре поддържани морави с дървета, изкусно разпределени по вид, сред които преобладаваха овощните, а покрай целия квадратен парцел продължаваше същата ограда от залесен насип, каквато имаше отпред. Алеята, която тръгваше от шосето и успоредно на оградата навлизаше в имението със завой под прав ъгъл след вратата, стигаше до прага на къщата. От мястото, където тя завиваше, започваше доста широк черен път, който се спускаше към подножието на склона. Засенен от разкошните корони на дърветата по дъговидната ограда, след двеста метра той излизаше на открито — там, където тя завиваше право на запад, за да отбележи южната граница на собствеността. На юг от имението, в центъра на малък съседен парцел, затворен от другите три страни с дъсчена ограда, скована с големи пирони, имаше тясна постройка — ниска къща, зидана от камък, с керемиден покрив и дървена барака от страни, която приличаше на изоставена. От това място пътят продължаваше по полегатия склон надолу, за да изчезне в кафявия пясък на малък плаж, разположен в естествено заливче. Непознатият слезе до реката. Бързите ѝ води отразяваха с плавни и капризни отблясъци слънчевите лъчи по гребена на течението и безшумно отминаваха, което показваше, че коритото е дълбоко; тишината бе нарушена само от приплискването на водата, когато срещаше съпротива от бреговете, които бавно подмиваше. Покрай реката се низеха тесни плажове, високи треви, полегнали над вълните, и върбалаци. Известно време непознатият съзерцава този пейзаж, подреден като картина, а после тръгна обратно по пътя. Минавайки покрай дъсчената ограда, която определяше територията на къщичката, и видя, че дървената портичка е залостена с най-обикновено резе. Отвори я и влезе в парцела. Пред вратата на жилището имаше помпа. Натисна няколко пъти ръчката. Помпата заработи кажи-речи веднага и по земята потече кристалночиста вода. Надникна през прозореца в къщата. Беше почти без мебели и напълно оголена от всекидневните принадлежности, което показваше, че е необитавана. Въпреки това беше в добро състояние, а съвършената чистота подсказваше, че редовно се поддържа. Непознатият обиколи постройката. Отиде чак до залесения насип, от който една къса част бележеше северната граница на парцела и разделяше двата имота — богатия и бедния. Изкачи се по склона. Оттам, между дърветата на моравата, се виждаше южната стена на

голямата къща с широки и високи прозорци, чиито капаци бяха отворени. Върна се при колата си, обърна и пое към градчето. Спря на площад, където се намираха църквата и кметството, съвсем близо до централното кръстовище и влезе в едно кафене. Там почти нямаше посетители. Погледна часовника си. Беше един часът. Хората си бяха по домовете, довършваха обяда си. Изведнъж усети, че е гладен. Близо двайсет и четири часа не беше ял нищо. Отиде в един бар. Съдържателят, нисък червендалест мъж по риза и жилетка, който във всяко отношение приличаше на множеството си събратя от търговията, сякаш манталитетът и занятието заместваха обикновените закони на генетиката и създаваха един безкрайно повтарящ се феномен, вдигна очи към непознатия и любопитно го огледа.

— Какво обичате, господине?

— Едно кафе, моля.

— С алкохол ли?

— Не.

Съдържателят го обслужи. Непознатият отпи глътка и остави чашката.

— Знаете ли — попита той, — чия е празната къща до реката в югоизточната околност на градчето?

— Имате предвид оная съборетина до голямото имение?

— Да.

— На Максим Лъозур.

— Как мога да намеря този господин Лъозур?

— Ами лесно. Като излезете оттук, ще тръгнете по първата улица надясно. Той живее в третата къща. Името му е написано на вратата.

— Благодаря. Колко ви дължа?

— Три франка.

Непознатият остави на бара монета от пет франка, кимна и излезе, без да си допие кафето. Спря пред бяла двуетажна къща, прочете името на пощенската кутия и позвъни. Вратата се отвори. В рамката ѝ застана дребен възрастен мъж, сбръчкан и мършав, но доста енергичен, с тяло, съсухрено от физическа работа, ала в добро здраве, обут в панталон от едро рипсено кадифе, с вълнена жилетка върху тъмна карирана риза и по пантофи. Имаше вид на затворен човек, но



не беше неприветлив или враждебно настроен. Личеше, че се е занимавал със земеделска работа.

— Господин Максим Лъозур? — попита непознатият.

— Да.

— Търся да наема за известно време някоя вила в околностите. Видях една къщурка до реката. Казаха ми, че е ваша. Хареса ми.

— Влезте.

Старият му направи път и го въведе в голяма стая, която служеше за кухня, трапезария и дневна. Въздухът беше спарен и застоял. Обзавеждането — съвсем скромно, без стил, но с практични и солидни мебели, изключително грижливо изработени от занаятчийска ръка, явно от самия собственик. Лъозур покани непознатия да седне на пейка до голямата маса и му каза:

— Направил съм кафе. Ще пиете ли?

— Да. Благодаря.

Лъозур напълни две чаши, сложи на масата желязна кутия, пълна със захар на бучки, и седна срещу непознатия. Кафето беше силно и хубаво. Непознатият го изпи с удоволствие.

— Огледахте ли я отблизо? — попита Лъозур.

— Да.

— Там няма нищо. Нито течаща вода, нито електричество, нито мебели, само един стар шкаф, маса и два стола, които оставих, защото тук нямаше място.

— Това е без значение. Не държа на удобствата. Харесва ми такава, каквато, е. Разположена е сред красива природа.

— Да. Местността е хубава. Никога не съм мислил да я давам под наем. Тя е, така да се каже, лична вещ. Съвсем сам я построих. И тъкмо затова я запазих, когато спрях да обработвам земята и продадох всичко.

Непознатият се питаше дали старият самотник има желание просто да си поприказва или се стреми да повиши цената с това ефикасно за селяните хитруване.

— От кога искате да я наемете? — попита Лъозур.

— Веднага.

— И за колко време?

— За около месец. Може би повече, може би по-малко. Във всеки случай, ще ви дам предплата за един месец.

— Малко избързвате. Трябва да поразпитам, за да ви определя справедлив наем. Вижте, ще ви дам ключовете, а вие ще ми оставите малка предплата. После ще видим.

Непознатият извади от джоба си банкнота от петстотин франка.

— Това достатъчно ли е?

— Напълно.

— Добре, ще намина пак след няколко дни.

Льозур стана и отиде да донесе от чекмеджето на един скрин чифт ключове, завързани на връвчица. Подаде ги на непознатия и взе банкнотата от масата.

— Този — каза той — е за къщата. Другият за бараката. В нея има място за кола. В голямата стая има камина, а в малката — печка. И двете теглят много добре. Ще видите цял куп добре изсъхнали цепеници в дъното на бараката. Вземайте всичко, което ви трябва. Има и газена лампа и бидон в кухненския шкаф. Водата от помпата е чиста и добра за пиене. Къщата е хигиенична, няма влага. Искате ли да ви дам едно легло?

— Не, благодаря. Походно легло ми стига. Къде мога да купя нещата, от които имам нужда?

— Всички магазини, които ви трябва, са на площада. Отварят ги след половин час.

— Благодаря. Довиждане.

— Довиждане, господине.

Един час по-късно, непознатият потегли отново към малката ферма. Задната част на колата му беше натъпкана с пакети и пликове. Когато тръгваше, видя колата на Мерло да навлиза в площада, а в нея журналиста, Мари Бремон и момиченцето. Пое по шосето, зави по алеята, мина през отворената врата и продължи по коларския път. Спря до дъсчената ограда, остави мотора да работи и отиде да отвори портичката, широка точно колкото да мине колата, после отключи вратите на къщата и на бараката. Вкара автомобила в двора и го спря пред входа на къщата. Разтовари всички пакети в голямата стая заедно с двата огромни куфара от багажника. Вкара колата в бараката и се върна в къщата, където отвори всички прозорци, макар че въздухът беше сух и не се долавяше дори най-слаба миризма на плесен. В кухнята, освен печката и въпросния шкаф, имаше широка каменна мивка, чиято отводна тръба минаваше през задната стена и се губеше

кой знае къде. Непознатият извади от шкафа газената лампа и бидона. После подреди вътре чинии, чаши, прибори, тумбесто шише за вода тирбушон, отварачка, купчина кърпи за бърсане, тенджерата, тиган и чайник. Сложи в мивката пластмасов леген, бутилка течен сапун и гъба. Взе лампата и бидона и отиде в стаята. Отвори голям плосък квадратен кашон, от който измъкна съвременно легло с метална арматура и брезент и го опъна до стената. От един пакет извади долен чаршаф и дебела пухена завивка, които застла на леглото. Отвори първия куфар. От него взе портативно радио и тридесетина книги. Постави ги на масата. Всички книги бяха по история или близки дисциплини. Имаше класически автори като Флавиус Жозеф, Робер дьо Клари или Ата-Малик Жювени и съвременни — Блок-Бродел, Льороа-Гуран, Вейн, Алкок, Кларк, Гали, Шанг... — сред тях преобладаваха теоретиците, което говореше за повишен интерес към един универсален въпрос на философията, поставен по-скоро пред историята или от историята, отколкото към развитието на фактите или идиосинкразията на цивилизациите и техните творци. После извади бельо, дрехи, кърпи и пълен тоалетен несесер в кожен калъф. Грижливо ги подреди в гардероба. Отвори втория куфар. В него имаше луксозни консерви и изискани вина, дори от прочути изби, които отиде да прибере в кухненския шкаф. След като изпразни куфара, натисна невидим механизъм и дъното от твърда кожа леко отскочи. Повдигна го и се откри неподозирано допълнително пространство между двете напълно еднакви дъна. Там имаше пачки банкноти, автоматичен пистолет, много пълнители, кутия с патрони, заглушител, снимката и писмото, взети от къщата, където се бе укривал Бремонт. Погледна снимката, взе пистолета и го пъхна под дрехите в гардероба. Затвори двойното дъно и куфарите, а после ги постави прави в долната част на гардероба. Отиде в плевнята и пренесе до камината и печката различно дебели цепеници и няколко наръча съчки. Взе шишето за вода и го напълни от помпата, като преди това си изми ръцете. Сложи го на масата и отиде да донесе чиния, прибори, две чаши, тирбушона и отварачката за консерви, опакован хляб, една консерва и бутилка червено бургундско вино от престижна марка. Изсипа храната в чинията и напълни чашите. Взе „Апология на историята“, после я остави и разгърна „Как се пише историята“ от Пол Вейн на отбелязано с лентичка място, няколко десетки страници преди края. Започна да чете, като разсеяно

ядеше и пиеше, макар че не беше ял двадесет и четири часа. По едно време вдигна глава. В голямото имение току-що беше влязла кола. Моторът спря. Вратите се блъснаха. Непознатият поднови четенето и довърши яденето си. Остана да чете дълго след като се беше нахранил. Четеше бавно, внимателно, с един и същи ритъм, независимо от сериозността и трудността на пасажа. Накрая приключи. Стана, пусна консервната кутия в пластмасов плик, сложи мръсните съдове в легена на мивката и прибра останалите неща. Отиде да си измие зъбите на помпата. Заобиколи къщата и се изкачи по склона, за да огледа съседното имение. На моравата пред южната стена си играеше момиченцето само. Непрекъснато говореше, сядаше, ставаше, тичаше, придаваше си гневен вид, като се заканваше с пръст на някого, избухваше в смях, поздравяваше с широки жестове и гримаси, подскачаше на един крак по някакви невидими, точно очертани загадъчни линии, радостно тананикаше, криеше се зад дърветата. Дългата му руса като бяло злато коса се развяваше на всички страни и сякаш излъчваше светлина, както на снимката. Непознатият, скрит в храстите на склона, не откъсваше поглед от детето.

Свечеряваше се. Седнал до масата, непознатият довършваше вечерята си в полумрака, обагрен през прозорците от заревото на залеза и жълтите пламъци на огъня в камината, чиито отблясъци танцуваха по стените. От радиото се носеше приглушена еднообразна музика. Тя спря, последва я малко по-монотонен глас. Непознатият увеличи звука.

„Ето съобщението, дадено за пресата в късния следобед от полицейския комисар Тома, на когото е възложен случаят Алберти. От първите резултати при разследването и съответните лаборатории анализи мога да кажа следното: миналата нощ, между дванайсет и два часа имението на финансиста-милиардер Александър Алберти е било превърнато в същинска касапница. Той и още шестима души от персонала му са били убити само с по един куршум точно в сърцето или главата, всички с едно и също оръжие. С изключение на Алберти, всички са носели пистолети или револвери. Някои са имали време да ги

извадят, но нито един не е успял да стреля. Изключително модерната охранителна система е непокътната и е действала при пристигането на полицията. Никой от съседите не е чул или забелязал нещо необичайно. Оръжието, послужило за това тайно избиване, е намерено при трупа на един бодигард на Алберти, в градината на къща в западното предградие. По дръжката има отпечатъци на убийтия. В къщата са намерени други два трупа — на секретаря на Алберти и на журналиста Пиер Бремон, водещ криминалната хроника и специалист по углавните престъпления във вестник «Льо Тан». До секретаря, с отпечатъци от неговите пръсти, е имало пистолет, с който са били застреляни бодигардът и Бремон. А с намерения до журналиста пистолет с негови отпечатъци е убит секретарят. Бремон е бил повален с един куршум право в сърцето. В околностите е изоставена стара кола от автомобилния парк на Александър Алберти. Пиер Бремон е напуснал жилището си и вестника преди няколко месеца. Семейството му също е изчезнало. Къщата, в която е намерен, принадлежи на негов приятел, живеещ в чужбина.

Това подробно изявление на комисаря, направено с явна, почти маниакална безпристрастност, с желание да разграничи очебийно свързани факти, изглежда има за цел да покаже, че или той подозира нещо в тази очевидност, или се страхува да освети с незащитен пламък един истински барутен погреб. Личностите на двете главни жертви правят случая особено взривоопасен. Убийството на Бремон, който се радваше на голям авторитет заради своя талант, независимост и храброст, накара журналистическия свят да закипи. Александър Алберти, един от най-големите богаташи в Европа, притежаваше империя, която обхващаше всички сектори на стопанската дейност, имаше връзки както във висшите кръгове на страната, така и в чужбина, и то не само във финансовите, но в политическите, административните и съдебните. Той посвещаваше част от времето си на множество филантропични дейности и дори беше създал фондация,

която доста щедро субсидираше. Започнал е от нищо, или по-скоро не се знае от какво е започнал. Може би именно в това се крие цялата работа. Неизвестно е дали съдържаността на инспектора е продиктувана от професионална стратегия или от външен натиск. Други лица, които биха могли да хвърлят светлина върху случая, са Андре Манжен, собственик на «Льо Тан», Рьоне Алберти, по-малък брат и наследник на Александър, които Тома е разпитал най-подробно и които са отказали да направят каквито и да било изявления, също така и Мари Бремон, съпругата на журналиста, която полицията спешно издирва.“

Непознатият изключи радиото. Беше преценил начина, по който бяха изложени фактите. Все пак обявяването на резултатите в обратния ред на действителното разследване разкриваше под безпристрастното изреждане на конкретните данни една аналитична логика, зародиш на обяснение, което следваше замисъла на неговата инсценировка. Но може би това е временна официална версия. Съмняваше се, че Тома е в състояние да открие по абстрактен път неговото съществуване. Но дори в случай, че успееше, това щеше да бъде само едно морално удовлетворение, а на практика — задънена улица.

Непознатият разчисти масата и излезе. Заобиколи къщата и се изкачи по склона. Всички прозорци в южната част на сградата бяха осветени и правоъгълните светлини пронизваха здрача, който къпеше моравите наоколо, докато небето на запад бе ясно и синьо, сякаш нощта извираше от земята и атакуваше все още живия във висините ден. Това многообразие на светлината придаваше на цялото пространство вълнуващо и странно великолепие. Създаваше се впечатление за заситеност, неизмерим покой и приятно удовлетворение от свършената красота на нещата, която педантична случайност бе съчетала. Имаше седем прозорци. Капаците не бяха затворени и никакви завеси или пердета не пречеха да се наблюдава лесно и почти изцяло тази част на жилището. През двата прозореца отляво погледът проникваше в спалня, мебелирана с голямо легло, старинен скрин, тоалетка и няколко фотьойла. Следващите три прозорци позволяваха

да се види огромно помещение, вероятно използвано за трапезария и всекидневна. На преден план се виждаше края на дълга масивна маса с остатъци от вечеря. Двата крайни прозореца отдясно бяха на друга спалня, в която се движеха силуети. Непознатият се спусна по насипа и навлезе в имението. Приблужи се до къщата и застана неподвижно под прикритието на едно дърво с дебел ствол и провиснали клони. В дясната спалня момиченцето по нощница подскачаше със събрани крака върху леглото. Мерло го целуна, след което отиде в трапезарията и седна до масата. Мари Бремон сложи детето да легне и остана малко при него, като му говореше нещо и го галеше по лицето. После на свой ред излезе от спалнята. Двата прозореца угаснаха. Жената и Мерло поговориха известно време. Журналистът стана. Облече шлифер. Прегърна Мари Бремон и я притисна до гърдите си. Най-сетне се отдели от нея и изчезна навътре в стаята. Чу се шум от затваряне на входната врата, после на автомобила. Моторът забръмча, шумът му се усили, след което постепенно заглъхна и настъпи тишина. Жената отвори вратата на спалнята на детето. Осветена в гръб, тя пристъпи, наведе се над леглото, изправи се и излезе. Загаси лампите в трапезарията и влезе в лявата спалня. Приседна на ръба на леглото с отсъстващ вид. Запали цигара, стана и закрачи напред-назад. След миг я загаси, тръшна се на леглото и тялото ѝ се сви на кълбо, сякаш да се предпази, да се превърне в едно цяло срещу страха или болката. Скоро тя се отпусна и задълго даде воля на сълзите си, като се разтресе неудържимо. Постепенно се успокои, стана и излезе от стаята. Върна се доста по-късно, пристегнала около гърдите си хавлиена кърпа, която не покриваше дългите ѝ крака и раменете, с мокри, полепнали по гърба коси, които очертаваха съвършения овал на лицето ѝ. Носеше дрехите си в ръка и ги метна върху един фотьойл. Разхлаби кърпата, която падна на пода. Тялото ѝ беше тънко и стройно, стегнато и с пищни форми. Имаше някаква студена изящност и почти прекомерна чувственост в пропорциите и движенията, сякаш един-единствен щрих, естетически контур, едновременно отчетлив и нематериален, включваше цялата същност на плътта. Тя се изтегна на леглото. Отпусна ръка между бедрата си. Погали се, отначало разсеяно, после движенията ѝ станаха по-точни и настойчиви. Изглежда жадуваше за удоволствие, затъркаля се по леглото и тялото ѝ отново се разтресе от ридания. Накрая стана, отиде до вратата и светлината в прозорците

угасна. Жилището беше тъмно и мъртво. Навън нощта бе вече приключила битката си с деня. Непознатият напусна убежището си, мина през насипа и се върна в къщичката. Догарящият в камината огън хвърляше в мрака синкави и златисти отблясъци. Запали газената лампа, която постави до леглото заедно с пистолета и една книга. Пъхна се в завивките и зачете. Много по-късно духна лампата. Червеното сияние на жаравата озаряваше краищата на огнището. Зад стъклата на прозорците в морско синята нощ се издигаше кръгла луна.



Непознатият се бръснеше пред малко огледалце, закрепено над умивалника. От време на време потапяше бръснача в легенчето, където поддържаше водата топла, доливайки от чайника, сложен върху печката, в която пламтеше огън от цепеници. Беше гол. Тялото му говореше за върховна независимост на един безпогрешен животински инстинкт за самосъхранение, както и за механична покорност, изцяло подвластна на волята и духа. То бе като някакъв завършен хибрид на природата и културата.

Непознатият изплакна лицето си и прибра нещата за бръснене в отворения несесер на един стол зад него. Завърза хавлиена кърпа около кръста си, обу кожени сандали, взе тенджерата и един сапун и отиде на помпата в двора. Огледа се, свали кърпата и се насапуниса целия. Изплакна се, като си поливаше с тенджерата, която пълнеше от помпата. Водата бе толкова студена, че той настръхна, въпреки топлината на слънцето, което се беше издигнало вече високо. Чу гласове и отново завърза кърпата. Малко след това Мари Бремон и дъщеричката ѝ минаха по пътя покрай дъсчената ограда. Жената беше облечена в лека рокля, а косите ѝ бяха вдигнати на кок. Детето беше по бански гащета в бяло и червено. Мари изненадано погледна непознатия. Кимна с глава. Той отговори. Малката дръпна майка си за ръка и уж тихо ѝ каза, но се чу:

— Един господин съвсем гол!

И се засмя. После добави малко по-силно:

— Добър ден, господине.

— Добър ден — каза непознатият.

Той ги проследи с очи докато се скриха в една падина по склона надолу. Влезе в къщата, избърса се, облече се и отново излезе. Закрачи бавно по пътя към реката. Спря, когато пред него се появи малкият плаж. Те бяха във водата. Жената беше в черен цял бански костюм, който подчертаваше красивия ѝ силует и белия блясък на кожата ѝ. Не пускаше ръката на детето, което очевидно не знаеше да плува, и го държеше в плиткото до брега, далеч от течението, чиято сила постепенно нарастваше докато станеше неудържима по средата на коритото. Те дълго се къпаха. Накрая излязоха от водата и започнаха да играят на пясъка. Мари си облече роклята. Непознатият им обърна гръб и се върна в къщата. Взе една книга, изнесе стол пред вратата и седна, като сложи книгата на коленете си. Не можеше да чете, когато

беше разсеян, пък и искаше да наблюдава пътя. Те скоро се появиха. Малката му махна с ръка. Той се поколеба, после ѝ отговори, малко непохватно, от което се почувства неудобно. Мари го погледна, този път по-продължително. Когато срещна погледа му, не устоя и отклони очи. Двете изчезнаха зад ъгъла на къщата. Едва тогава той отвори книгата.

Непознатият влезе във водата. Тръгна по стръмното корито и, когато нагази до кръста, усети силата на течението. Хвърли се напред. С няколко замаха стигна до средата на реката, в дълбоката вода. Обърна се срещу течението и заплува мощен бърз кроул, борейки се със силните вълни. Беше отличен плувец, но когато след няколкоминутно упорито плуване вдигна глава, видя, че ни най-малко не е напреднал. Обърна се и се остави на бързото течение да го носи, като правеше движения само колкото да се държи над водата и да следва посоката. Двеста метра по-надолу отново заплува, по диагонал към брега, докато стигна до едно по-ниско място, където можеше да излезе от водата. Тръгна по едва видимата в тревата пътека между крайбрежните върбалаци и се върна на малкия пясъчен плаж, където си беше оставил нещата. Избърса се, облече се и тръгна да се прибира. По пътя нагоре видя да идват насреща му Мари и детето. Този път жената не носеше нищо върху банския костюм и непознатият отбеляза грациозната ѝ походка. Разминаха се, без да си проговорят, леко смутени. Бе изпитал желание да каже нещо незначително, просто няколко думи като предупреждение „внимавайте с течението“ или „водата е прекрасна“, но се оказа неспособен да го стори, защото обикновеният всекидневен разговор, в който топлите намерения имат по-голямо значение от смисъла на думите, му беше напълно чужд и изискваше от него, колкото и парадоксално да е, голямо усилие на волята и въображението. Това го накара да изпита известно раздражение.

В спалнята си Мари се събличаше. Изведнъж се приближи, почти гола, до прозореца и за миг, сякаш търсейки нещо, се загледа в мрака. Дръпна дългите плътни завеси и пред двете отворени крила —

сега вече се виждаше само жълт светъл кръг без блясък. Непознатият напусна поста си за наблюдение и се върна в къщичката.

Седнал на слънце до вратата, непознатият четеше. По едно време видя момиченцето по бански гащета да тича надолу по коларския път. В далечината чу гласа на Мари, която викаше: „Жюли! Жюли!...“

Той остави книгата, мина през портичката и бързо тръгна към реката. Когато стигна до горната част на падината, откъдето пътят се спускаше към плажа, видя детето да влиза във водата. То политна. От устремното ѝ движение, падна напред и, загубило опора, почти веднага бе повлечено от течението. Непознатият си свали самото, събу се и хукна надолу. Тичаше бързо, сякаш внезапно бе освободил огромната мощ в тялото си, задържана и обуздавана от пестеливите жестове. Тичаше с почти невероятна скорост. Отклони се от пътя и се насочи към онова място по-долу от плажа, където щеше да се окаже възможно най-близо до момиченцето, което, носено от бързото течение, се бореше сред буйните води по средата на реката. Стигна до брега в момента, когато то потъваше. Без да забавя крачка, той се метна, прелетя няколко метра и се гмурна във водата малко по-надолу от мястото, където бе изчезнало момиченцето. Ръцете му тутакси пресрещнаха тялото на детето, сграбчиха го и го издигнаха нагоре. Като кашляше и повръщаше, то конвулсивно се вкопчи във врата му. Обгърнал с едната ръка момиченцето през кръста, непознатият заплува с другата по диагонал към брега, без да оказва съпротива на течението. Когато стигна, прегърна детето и с двете ръце и излезе от водата. Сега то дишаше свободно, но хълцаше истерично, вкопчено във врата му. Непознатият тръгна нагоре. Малката постепенно се успокои и поразхлаби прегръдката си, но на моменти тялото ѝ се разтърсваше от неконтролирани стенания. Той премести ръцете си, като не знаеше как да държи тялото на детето и се питаше дали не го е стиснал твърде силно, ненавиждайки тази чужда за него непохватност, която се бе прибавила към тревогата. Видя Мари да тича към тях, обезумяла от ужас. Той внимателно се освободи от ръцете на момиченцето и го подаде на майка му, която го прегърна и започна да го обсипва с целувки, като шепнеше „благодаря, благодаря...“ По едно време тя се разплака. Непознатият си тръгна, без да продума нищо. Стигна до

пътя, взе си сакоето и обувките и се прибра. Избърса се, преоблече се и отново седна да чете, но този път вътре в къщата. Малко трудно успя да съсредоточи вниманието си. Направи го с усилие на волята. Не след дълго книгата го погълна, както обикновено.

На вратата се почука. Непознатият мигновено се озова до гардероба и отвори едното крило. Пистолетът му беше под ръка.

— Кой е?

— Вашата съседка.

Затвори гардероба и отиде до отвори вратата. На прага стоеше Мари. Направи ѝ път да влезе. Беше облечена в леката рокля, която вече беше виждал, придържана от две тънки презрамки, с голи ръце и рамене. Мари огледа стаята, походното легло, книгите на масата и безмълвно впери очи в него. Накрая каза:

— Желаете ли ме?

— Да.

— Елате тази вечер, когато Жюли заспи.

— Защо не сега?

Той я накара да се опре на масата. Застанал зад нея, повдигна роклята ѝ до ханша, свали гащичките ѝ, разкопча се и проникна в нея. Смъкна презрамките на роклята и сграбчи гърдите ѝ в едрите си шепи. Облада я буйно, без да проговори, без дори лицето му да изрази някакво вълнение, наблюдавайки с безцеремонно внимание тялото, което обладаваше, сякаш собственият му дух бе свидетел на акт, от който получаваше отделно удоволствие, извън бруталното ангажиране на плътта. Все пак насладата му бе толкова силна, че за миг се почувства съсипан. Мари сподави един продължителен стон и, крайно изтощена, остана полегнала върху масата. Той се отдели от нея и се приведе в ред. Тя се изправи. Обърна се с лице към него. По белите ѝ заоблени пълни гърди имаше червени ивици от грубия натиск на силните му нервни пръсти. Все още зашеметена от затихващите тръпки на удоволствието, в една отпадналост, примесена с изненада, Мари бе станала неотразимо красива. На свой ред и тя оправи дрехите си.

— Ако поддържате поканата си за довечера — каза той, — ще дойда.

— Да — тя излезе.

Непознатият тръгна по пътя покрай оградата, стигна до алеята, мина по нея и почука на вратата. Мари му отвори. Облечена в черна рокля, семпла, но елегантна, с чорапи и обувки с висок ток. Беше гримирана и с прическа. Непознатият влезе в огромна стая, където разпозна онази част, която бе наблюдавал през трите прозорци на южната стена. На масата бяха сложени два прибора.

— Искате ли да вечеряте? — попита Мари.

— Не знаех, че става дума за вечеря.

— Няма значение...

— Не мисля. Защо ме поканихте?

— Вие знаете.

— Кажете го.

След кратко мълчание тя решително каза:

— За да ме любите.

— Повечето хора имат нужда да хапнат или да поговорят, преди да се любят. Но не и аз. Нищо друго не желая, освен самата вас.

Тя се поколеба за миг. После се насочи към спалнята си. Той я последва. Тя затвори вратата след него. Непознатият седна в един фотьойл и започна да я оглежда. Застанала неподвижно пред него, тя понасяше този оглед без чувство на недоволство. Накрая той каза:

— Съблечете се...

Тя се съблече. Когато остана гола, той отново я заразглежда в продължение на доста време. После разкопча колана си и отпусна ръце върху дръжките на фотьойла. Тя коленичи между краката му. Докато сваляше дрехите му, свеждайки към него лице, с отворени устни, той не я докосна, не пророни дума, не помръдна. Гледаше я.

Лежаха на леглото. Мари бе затворила очи. От време навреме премалялото ѝ неподвижно тяло потръпваше, сякаш по него пробягваха отслабналите вълни на неотдавнашното удоволствие, което не я напускаше. Обърнат към нея, непознатият неуморно продължаваше да я разглежда. Изведнъж каза:

— Направете онова, което направихте вечерта, когато не бяхте дръпнали завесите.

Тя го погледна с изненада и леко негодувание. После извърна глава, унесена в някакви мисли. Плъзна ръка по тялото си и започна да се гали. Възбудата, породена от докосването, от желанието да се подчини и отдаде на неприличен показ, нарасна до такава степен, че премахна всякакви задръжки и тя изпита по-силен оргазъм пред очите на мъжа, отколкото преди това в безграничната свобода на самотата си. Той я обърна на една страна, с гръб към него, и я облада.

— Не сте ли гладна сега? — попита непознатият.

Мари се усмихна.

— Бях гладна още когато дойдохте.

Станаха, облякоха се и отидоха в голямата стая. Започнаха да ядат с апетит. Ястията бяха превъзходни. Мълчаха почти през цялото време докато се хранеха. Мари скришом наблюдаваше непознатия. Директната бруталност на неговия все пак благовъзпитан език, дивашката му страст и префинена перверзност, с която изискваше и я гледаше, а това според нея опорочаваше с абсолютно безсрамие най-баналното действие и я караше да изпита от самия срам неподозирано удоволствие; невероятната сръчност на движенията му, които не знаеше дали са прочувствени или просто методични дори в насилието и които ѝ доставяха изключителна наслада; първичната сила на енергичното тяло и хладната пасивност на наблюдател, всичко това, прибавено към другите неща, които бе забелязала извън отношението му към нея — мизерната обстановка в къщата, книгите, спасяването на Жюли и начина, по който беше носил детето, внимателно, с почти недодялана нежност, и сега изисканите му, съвсем непринудени маниери на масата — съставляваха загадъчна мозайка, чиито парченца тя не успяваше да подреди.

— Никога ли не обладавате жените отпред? — попита тя накрая.

— Никога.

— Защо?

— Това е двусмислена поза. Смесица от секс и чувство. Както целувката. Пък и виждаш лицето на другия. А не тялото му. Виждаш твърде много, а същевременно съвсем малко. Аз предпочитам да виждам тялото.

— Вие не смесвате ли секса и чувството?

— Не. За мен те си пречат взаимно.

— Не можете да обичате жената, с която се любите?

— Не съм казал такова нещо.

— Не разбирам.

— Бих могъл да обичам една жена и да спя с нея, но не едновременно.

— Защо?

— Защото любовното чувство е пречка за безсрамието, следователно за удоволствието. Но може би е интересно да се редува обичта към една жена с превръщането ѝ във вещь. И не мисля, че само мъжът има полза от това редуване на противоположностите.

— Любов и уважение... Секс и безсрамие... Сякаш това са разсъждения на покварен, но верен на своя морал пуритан.

— Чисто и просто едно удобство, с цел да се увеличи насадата.

— Кое то ще рече, да виждаш в любовта само удобна възможност за опорочаване, да признаваш на нравствените норми едно-единствено полезно качество: възможността да бъдат нарушени.

— Не смесвайте нормите с всичко това.

— Защо не? По принцип те включват уважението към другия, следователно форма на любов или алтруизъм...

— Смесвате понятията. От една страна съществуват човешките кодекси — на правото, морала, философията, религията, основани действително на алтруизма и винаги нарушавани, защото не са нищо друго, освен утопични заблуди. А от друга страна съществува единственият закон — законът на природата. И точно този закон се разглежда от нравствения кодекс като нещо отвратително, тоест като преследването, господството, смъртта. Любовта е аномалия на господството, аномалия, напразно издигната в норма.

— Ако допуснем, че това е вярно, съжалявате ли, че е така?

— За мен е без значение. Аз не съм творец на закона. Достатъчно ми е да не се преструвам, че го пренебрегвам. Да речем, приспособявам се. И да изказва човек възмущения по този въпрос, значи да си хвърля думите на вятъра.

Той говореше учтиво, безпристрастно, почти без убеждение, сякаш казваше очевидни истини.

— Това невинаги са само думи — каза Мари. — Някои действат, за да наложат кодекса на мястото на закона. И понякога умират за тази кауза.

— Предполагам, че виждат в нея някакъв свой интерес.

— Защо спасихте Жюли?

— Може би, защото открих в това своя собствен интерес.

Тя го погледна замислено.

— Кой сте вие?

— Има ли някакво значение?

— Никакво. Прав сте. Извинете.

Довършиха вечерята си мълчаливо. Той стана, приближи се до нея, взе от масата салфетката си и я опъна пред устата ѝ.

— Захапете.

— Какво правите?

— Не трябва да будим Жюли. Захапете.

Тя се подчини. Той завърза салфетката на тила ѝ. Накара я да се изправи и свали роклята ѝ. Напљунчи пръсти, раздалечи задните ѝ части и с точни и постепенни движения я разтвори. После проникна в нея. Тя нададе заглушен от салфетката вик и се опита да се измъкне. Но той я държеше здраво за хълбоците. Постепенно Мари се отпусна и се наведе напред, полегнала върху масата, за да улесни проникването. Стенеше глухо. Когато всичко свърши, той развърза салфетката и ѝ подаде роклята. Тя каза, без да го гледа:

— Не знаех, че мога да изпитам такава наслада.

Мари дремеше, капнала от умората и удоволствието. Непознатият стана, облече се, отвори вратата и загаси светлината. Сънен глас го сподире в мрака:

— Никога не съм изпитвала такава наслада.

Той излезе и затвори вратата след себе си. Минавайки през голямата, слабо осветена от прозорците стая, той се насочи към изхода. После промени намерението си и тръгна към спалнята на Жюли. Внимателно отвори вратата. Момиченцето спеше, потънало в средата на голямото легло и осветено в мрака от лунен лъч, проникнал през стъклото, за да разсее бледата си светлина върху тази възхитителна гледка точно в момента, когато по щастливо стечение на обстоятелствата в стаята бе влязъл някой, за да ѝ се полюбува. Жюли спеше по гръб, с полуотворена уста, с коси разпиляни по възглавницата, отпуснала едната си ръка върху чаршафа, а другата на гърдите. Спеше дълбоко, с безгрижния, щастлив сън на децата, сигурни, че ги обичат, и на котките, добре нахранени, легнали на топло. Непознатият усети, че го завладява същото вълнение, което бе



изпитал следобеда, когато носеше детето на ръце. Но този път не се опита да го потисне, защото знаеше, че бе отворил вратата с единствената цел отново да изпита същото чувство, което го бе хвърлило в тревога.

С прилежност, нарушавана понякога от изблици смях, Жюли се опитваше да плува бруст в слабото крайбрежно течение на реката. Непознатият я поддържаше с едната ръка, а с другата насочваше движенията ѝ. Скоро прекъсна урока, защото не искаше да я обезсърчи, но всъщност тя проявяваше забележителни наклонности. Премеждието не бе породило у нея никакъв страх от водата и, учуден от това, непознатият не я изпускаше от очи, за да предотврати евентуално неблагоприятие. Когато момиченцето се отдалечаваше от брега, той внимателно, с известна свенливост го хващаше за ръка и отново го връщаше до брега. То протестираше и настояваше, че не се страхува. Накрая той му каза:

— Водата е опасна. Нормално е човек да се страхува, когато знае за нея само това, че тя може да убива. Пък и ти сега се учиш да плуваш. Учиш се да я познаваш, да я побеждаваш и същевременно да побеждаваш страха. Когато постигнеш това, ала не по-рано, ще можеш да рискуваш. Но ако не се страхуваш от водата, значи, че не я познаваш, а щом не я познаваш, тя ще те победи.

— А ти страхуваш ли се?

— Не много. Но аз я познавам добре.

— Ако бях сама, може би щях да се страхувам, но с теб не ме е страх.

Момиченцето го гледаше с абсолютно доверие, с някаква спокойна убеденост. За него това бе необичайна игра, която всъщност не се играе, в която думите означават просто това, което се казва, игра без тактика, без стратегия и дори без задни мисли, но в която несъмнено има все пак победител и победен.

— Ще ме разходиш ли по реката върху гърба си? — попита Жюли.

Той се потопи до раменете и тя обви ръце около врата му. Стараейки се да остане напълно стабилен и в хоризонтално положение, той се отритна от дъното и плавно се плъзна към средата

на реката. Там заплува по течението с широки енергични движения не толкова, за да се оттласква, колкото да държи на повърхността горната част на тялото си и детето. Двамата се носеха в прозрачната вода, заприличала на поток от разтопено сребро и злато от играта на слънчевите лъчи с вълните. Бреговете се движеха и променяха.

Минаваха редици дървета с дълги ниски клони, които, приведени от собствената си тежест, къпеха в бягащата вода почернели и задушени листа и с краищата на голите вейки чертаеха бразди, които тутакси се заглаждаха; тесни и отвесни блокове жълтеникавокафява земя, подкопана и издълбана, обрасла с гъста трева, която висеше надолу като коса, боядисана от най-ярко зелено до мъртвешки бледо; щръкнали подводни скали, които принуждаваха течението шумно да ги заобикаля; устиета на поточета, полускрити от крайбрежната растителност; дъговидни наноси по външния край на завоите, където центробежните прииждания бяха изхвърлили тиня, сега засъхнала и напукана, камъни, чакъл и пясък, които образуваха мънички плажове при брега и правеха склона му полегат.

Чуваше се само непрестанната еднoglасна песен на водата, която ту се засилваше между скалите, ту кротко се лееше при разширяването на реката, ту съсредоточено ехтеше при среща с преграда. Мъжът и момиченцето се носеха по течението сред това спокойно великолепие. На едно място, където две огромни скали от двете страни на реката навлизаха във водата и тя недоволно ги заливаше с пяна, Жюли се притисна силно до непознатия и затаи дъх. Минаха с шеметна бързина по средата на стесненото и ускорено течение. После детето се отпусна и се засмя от възхищение. Малко след това реката се разля нашироко и стана толкова ленива, че течението престана да ги носи. Непознатият заплува и стигна до брега. Тръгнаха да се връщат през крайбрежните поля. Вървяха доста време, защото реката ги беше отнесла твърде надалече. В началото Жюли припкаше напред. После закрачи до непознатия, като го държеше за ръка. Накрая, уморена, с подбити ходила от неравния път, едва-едва пристъпваше. Непознатият я вдигна на раменете си, като продължи пътя с широка отмерена крачка и скоро стигна на плажа, откъдето бяха тръгнали. Облякоха се.

— Хубаво беше — каза Жюли. — Следващия път ще идем ли по-надалече?

— Стига да искаш.

— А докъде можем да отидем?

— Реката отива чак до морето.

— Ние ще отидем ли?

— Много е далече.

— Ще отидем.

Поеха по пътя нагоре. Непознатият се, спря пред портичката.

— Няма ли да дойдеш у дома? — попита Жюли.

— Не.

— Може ли следобеда да дойда при тебе?

— Разбира се.

Тя си тръгна тичешком.

Жюли влезе в двора. Непознатият, седнал да почете на слънце, стана и каза:

— Имам нещо за тебе.

Влезе в къщата и почти веднага се върна с малък лък, стрели и мишена, които сам бе измайсторил. Лъкът беше от жилава лешникова пръчка, оставена с кората, за да не изсъхне бързо и да не загуби еластичността си. Беше стегнат със здрава найлонова връвчица, взета от покупките, направени в селото. Мястото, за което трябваше да се държи, беше уплътнено с тиксо. Имаше пет стрели — тънки, прави пръчици, обелени и гладки по средата, чиито върхове бяха леко заоблени, за да не се нарани детето, но това не им пречеше да се забиват в мишената, а за тежест беше намотана тел. За стабилизатори им служеха парченца картон, стегнато завързани с конци. Големият кашон от походното легло бе пригоден за мишена, на която бяха начертани седем концентрични кръга. Повърхнината на най-малкия, в центъра, беше съвсем черна. Жюли взе лъка и стрелите и ги разгледа.

— Благодаря — каза тя. — Страхотен е. Ще ми покажеш ли как се стреля?

Непознатият отиде да подпре мишената до стената на къщата. Взе лъка и стрелите, които в ръцете му изглеждаха миниатюрни, но това не му пречеше ловко да борави с тях.

— Ти деснячка ли си или левачка? — попита той.

— Какво значи това?

— Ръката, с която си служиш, тази ли е или онази?

— Тази — каза Жюли, като вдигна дясната си ръка.

— Добре. Ще държиш лъка с другата, по-малко добрата ръка, с нея ще хванеш тука, на това място. Ще държиш здраво, но без да стискаш прекалено силно. Оръжието е като диво животно. Ако много го стискаш, ще го удушиш. Ако не го стискаш достатъчно, ще избяга. Опираш стрелата на палеца и придържаш средата ѝ с показалеца, ето така. С добрата ръка поставяш тетивата на лъка в улейчето на стрелата. Поставяш крайчето със стабилизатора между палеца и свития показалец. С добрата ръка дърпаш тетивата заедно със стрелата, а с другата, изпълната напред, буташ лъка. Издигаш стрелата на височината на окото, което е от страната, на: добрата ти ръка, за да се прицелиш. От това разстояние можеш да се целиш точно в центъра на мишената, защото стрелата няма да има отклонение. Ако си по-надалече, трябва да се целиш малко над точката, която искаш да улучиш, защото, изминавайки по-дълъг път, стрелата ще се смъкне малко надолу. Когато се прицелиш добре, махаш показалеца, с който придържаш стрелата към дървото на лъка, така че тя да се плъзне свободно над палеца ти. И пускаш тетивата.

Той дръпна. Стрелата се заби точно в центъра на мишената. Жюли се развика, като подскачаше на място:

— Браво! Нека сега аз! Нека сега аз!

Непознатият отиде в къщата и донесе копринен шал, уви с него лявата ръка на детето, от китката нагоре, за да го предпази от връщането на тетивата, която можеше да му ожули кожата. Жюли взе лъка и сложи една стрела както ѝ беше показал. Непознатият коригира малко стойката ѝ. Тя стреля. Стрелата се удари в стената, отстрани на картоната, без да се счупи, защото връхчето ѝ бе заздравено от телчицата, навита около него за тежест. Жюли повтори опита много пъти. Бързо се научи правилно да борава с лъка, но ѝ беше трудно да се прицелва. Непознатият ѝ даваше наставления, като я насърчаваше. Накрая тя успя да улучи картоната. Стрелата се заби в най-крайния кръг. Жюли нададе тържествуващ вик.

— Много добре — каза непознатият. — Но той е само ранен. За да бъде убит, трябва да се уцели черното кръгче, в средата, или вторият кръг.

— Защо говориш така. Това е картон.

— Приемаме, че е враг. Това е игра.

— Предпочитам да бъде картон.

За секунда непознатият безмълвно се вторачи в нея.

— Съгласен съм — каза той. — Нека бъде картон. Можеш да направиш в него колкото си искаш дупки. Все му е едно.

— Добре.

Тя опъна лъка и стреля. Стрелата се заби в картонa, този път малко по-близо до центъра.

Седнала до масата, Жюли лакомо ядеше сандвич, като от време на време отпиваше между две хапки по глътка мляко. Погледът ѝ шареше по книгите, подредени пред нея.

— Ти обичаш историите, нали? — попита тя.

— Защо мислиш така? — изненада се непознатият.

— Защото така пише на книгите ти. Знаеш ли, аз чета добре.

— Не е лесно да се отговори на твоя въпрос. Обичам историите, но и не ги обичам.

— Какво значи това?

— Обичам да ги разбирам, но не обичам онова, което разказват.

— А какво разказват те?

— Каквото и твоите приказки. Все едно и също.

— Като „Синята брада“ и „Малечко-Палечко“ ли?

— Да. Приказки за силата и хитростта.

— Аз много харесвам тези приказки.

— А харесва ли ти, когато Синята брада убива жените си, когато родителите на Палечко изоставят децата си в гората, когато малкият Палечко така подрежда нещата, че човекоядецът изяжда собствените си дъщери?

— Не много.

— Тогава какво ти харесва в тези приказки?

— Ами това, че човекоядеца и Синята брада ги убиват. Че лошите са наказани.

— Не мислиш ли, че в приказките главни герои са винаги лошите?

— Да. Защото, ако нямаше лоши, нямаше да има приказки.

— Това е вярно.

— А ако нямаше приказки, щяхме да се отегчаваме. Нямаше да е много интересно.

— Значи, за да бъде интересно, трябва да има лоши, така ли?

Жюли се засмя.

— Да. Така мисля.

— Не се ли плашиш от лошите, а и от героите, които ги убиват, така наречените добри герои?

— Плаша се. Но аз много обичам да се плаша.

— Когато едва не се удави, сигурно много се изплаши.

— Да. Много.

— И това хареса ли ти?

— А не, как може! Но то беше наистина. Аз обичам да се плаша наужким.

— Значи обичаш приказките, защото не са истина, така ли?

— Да.

— А моите приказки са истина. Ето защо не ги обичам. Това са много истински случки, станали с много хора, които са съществували, и всички те, взети заедно, образуват една голяма приказка, история, която винаги разказва едно и също.

— Каквото „Синята брада“ и „Малечко-Палечко“

— Да. И от моите приказки са измислени твоите. Разликата е в начина, по който се разказват и разбират. Точно това ме интересува и затова имам тези книги.

— А твоята голяма приказка добре ли завършва?

— Да. И тъкмо, защото завършва. Един ден се стига до края. Именно това е хубавото.

Жюли го изгледах кротко приятелско неразбиране.

Довърши сандвича си, изпи последната глътка мляко и каза:

— Знам една истинска приказка, която ще ти хареса.

— Коя е тя?

— Както във всяка приказка всичко в нея започва лошо и завършва хубаво. Но накрая добрият не убива лошия, защото няма лош. Не се ли досещаш?

— Не.

— А е толкова лесно. Аз се давя, ти ме спасяваш и ставаме приятели завинаги. Това е приказката. Не ти ли харесва?

— Харесва ми.

— Ето на! Видя ли!

Непознатият извърна очи и замълча за миг. После попита:

— Искаш ли да постреляш още с лъка?

Мари загаси светлината в стаята на Жюли, излезе и затвори вратата. Непознатият седеше до голямата маса. Мари се приближи до него и полугласно му каза:

— Искаше да ви пожелае лека нощ. Казах й, че сте си отишли.

— Сбъркали сте.

Той стана и влезе в спалнята на детето. Светлината от трапезарията проникна чак до леглото. Жюли се обърна и видя едрия силует в рамката на вратата.

— Не си ли си отишъл?

Той пристъпи напред.

— Върнах се, за да ти кажа лека нощ.

— Днес добре си поиграхме.

— Да.

— Ще си играем ли и утре?

— Стига да искаш. Лека нощ, Жюли.

— Лека нощ.

Той излезе, затвори вратата и отново седна. Мари подхвърли:

— Разказа ми как сте прекарали деня. Беше щастлива.

След кратко колебание добави:

— Тя много ви обича. Не го разбирайте неправилно. Твърде малка е, за да знае, че това не е в реда на нещата. Децата обичат от естествен порив. И не се боят от парадокси.

Той се усмихна. След известно мълчание Мари каза:

— Баща ѝ често и дълго отсъстваше. Бе твърде погълнат от своята работа.

Последва ново мълчание.

— Той умря. Убиха го. Една история, свързана с нравствените норми и закона, както казвате вие.

— Понякога глупостта се заплаща.

Тя го погледна с изненада. После гневно възкликна:

— С какво право говорите така? Вие нищо не знаете за него.

Непознатият отвърна хладно, дори с известна жестокост:

— Аз знам следното: когато човек не притежава нищо ценно, животът му няма стойност и затова е без значение дали ще го загуби. Същото е и когато притежава нещо уникално, като това дете, а не си дава сметка, защото неосъзнаването на този факт е равносилно на нищета, без да се спираме на въпроса, че тук става дума за престъпна нищета. В първия случай смъртта е просто логичен край. Във втория е санкция. Което аз бих нарекъл възнаграждение за глупостта.

— За каква глупост говорите?

— За глупостта да спасяваш света, вместо да научиш едно дете да плува.



— Нямате право да го съдите. Вие нищо не знаете.

— Знам това, което ми казахте и което виждам. Всъщност аз нищо не съм искал да ми казвате.

— Да, наистина. Вие нищо не искате от мен. Освен да се любя с вас като някаква блудница.

— Съжалявате ли?

Тя отклони поглед и замълча. После каза със спокоен и малко уморен глас:

— Не. Не вземам обратно нито една от думите, които казах миналата нощ: никога не съм изпитвала такова удоволствие.

— Значи не сте блудница, а жена. Блудниците не изпитват удоволствие.

Тя го изглежда. Стана и тръгна към спалнята си. Той я последва.

Стрелата полетя към мишената. Върхът ѝ проби картоната с мек звук и тя остана забита в първия кръг. Жюли извика:

— Ела да видиш! Ела, ела!

Непознатият, който четеше на един стол недалече, етана, приближи се до мишената и поздрави детето. Изведнъж вдигна глава и се послуша. Откъм имението се чуваше шум на двигател. Той светкавично се втурна в къщата и след миг излезе с пистолет, затыкнат в колана и скрит под сакото. Моторът заглъхна. Хлопна се врата на кола. Непознатият хвана Жюли за ръка и я въведе вътре, като ѝ каза:

— Стой тука. Няма да излизаш. Изобщо няма да се показваш навън, докато не дойдем да те вземем. Аз или майка ти. Никой друг. Разбра ли?

— Това игра ли е?

— Да. Игра е. Разбра ли добре какво ти казах? Майка ти или аз. Никой друг.

— Добре.

Той излезе и грижливо затвори вратата след себе си.

Вместо да тръгне по пътя, заобиколи къщата, мина през живия плет и хукна през моравата, като се прикриваше зад дърветата. Стигна до южната стена на голямата къща и се прилепи до един от прозорците на трапезарията, който беше отворен. Предпазливо надникна. Видя Мари и Мерло, застанали един срещу друг.

— Не беше лесно — каза журналистът. — Но свърши. Имам всички липсващи документи. Дойдох да взема досието. Сега е вече неопровержимо. Ще бъде истинска бомба. Можеш да си дойдеш веднага. Специалният брой трябва да бъде отпечатан тази нощ. Тръгваш ли с мен?

— Не. Ще дойда по-късно.

Мерло впери очи в нея.

— Всичко ли е наред, Мари?

— Да.

— Какво има?

— Нищо. Отивам да донеса досието.

Тя излезе и скоро се върна с дебела чанта, която постави на масата. Мерло я отвори и пхна в нея връзката документи, които беше извадил от джоба си.

— Кажи ми какво има — настоя той.

— Нищо. Свърши се. Много добре. Само че просто не мога още да го повярвам. А сега трябва да тръгваш.

Мерло замислено я изгледа. Взе чантата и тръгна към вратата, но когато я отвори, бързо отстъпи назад. В стаята нахълтаха двама мъже, насочили автоматични пистолети срещу него и Мари. Влезе и трети — доста млад, изискан и елегантен — без пистолет. Поздрави любезно.

— Позволете да ви се представя, госпожо. Аз съм Ръоне Алберти. Мисля, че ме познавате, господин Мерло.

Погледът му се спря на чантата, която Мерло продължаваше да държи в ръка.

— И така — поде той, — ето го прословутото досие. При тези думи усмихнато погледна младата жена и журналиста. — Очевидно не се питате защо съм дошъл, а как съм стигнал дотук. С четири коли с радиовръзка не беше много трудно да ви проследим, господин Мерло, без да събудим вашето подозрение.

— Как ме открихте? — с усилие попита Мерло.

— Чрез Манжен.

— Лъжете.

— И таз добра, какъв интерес бих имал да ви лъжа? Манжен ми разкри вашата роля, както и ролята на госпожа Бремон. Не го съдете строго. Ние държахме жена му, а има неща, които един мъж не може да гледа, дори когато е много храбър, а Манжен беше наистина храбър.

— Какво сте направили с него?

— Аз казах „беше“, господин Мерло, което по принцип прави въпроса ви излишен. С други думи, той е мъртъв. Жена му също. Съжалявам, но ще се съгласите, че не е от голяма полза да унищожиш едно досие, ако оставиш свидетелите живи. Наблюдавайки всяка ваша стъпка, аз успях да установя всичките ви връзки и да им затворя устата. Твърде много мъртъвци имаше в този случай. За голямо щастие вие ще сте последните. По този повод, госпожо, искам да изкажа радостта си, че дъщеря ви не е тук и искрено си пожелавам да не се появи, преди да сме си отишли. Нейното присъствие би подложило на голямо изпитание съвестта ми.

Мари се разтрепери, без да може да се овладее. Внезапно изстреля два изстрела. Двамата придружители на Ръоне Алберти се свлякоха с пръснати черепи и облети в кръв. Младият мъж смаяно се обърна към прозореца и вдигна ръце. Насочил пистолета си към него, непознатият се подпря с една ръка на перваза и скочи в помещението.

— Колко души останаха навън? — попита той.

— Само един — отговори с пресекнал глас Ръоне Алберти.

— Отвори вратата и то повикай. Ще кажеш само „ела“ или „елате всички“. Прибавиш ли само една дума, ще те убия. Ако кажеш „ела“, а се чуе в отговор „кой?“, също ще те убия.

— Двама са — припряно каза Алберти. Непознатият набързо го претърси и установи, че не носи оръжие. Хвана го за ръка и грубо го блъсна към вратата.

— След като ги извикаш, ще се върнеш в средата на стаята и ще застанеш с гръб към вратата и с ръце в джобовете. Хайде!

Алберти отвори вратата, зад която непознатият се скри, и викна:

— Елате всички! — гласът му прозвуча като квакане на жаба. Той пхна ръце в джобовете си и отиде в центъра на стаята.

Влязоха двама мъже, вторият в шофьорска ливрея. Шофьорът на секундата падна с продупчен тил. Първият се обърна и получи куршум в челото. Стовари се по гръб с разперени ръце. Ръоне Алберти, който подскачаше при всеки изстрел, остана закован на мястото си. Мари и Мерло гледаха с ням ужас. Непознатият надникна навън и огледа наоколо, след което затвори вратата и застана срещу Алберти. Панталонът на младия мъж беше подмокрен и урината се стичаше на

паркета. Непознатият стреля. Ръоне Алберти се свлече в собствените си нечистотии. Непознатият каза на Мари:

— Трябва да поискате закрила от полицията. Те са твърде силни за вас.

После се обърна към Мерло, сочейки трупове.

— Скрийте ги. Жюли не бива да ги вижда, когато дойде.

— Но кой сте вие? — изкрещя Мари.

— Това е без значение, сама го казахте. Не помните ли?

— Кой сте вие?

Той излезе и още веднъж огледа околността. После тръгна по пътя надолу и стигна до къщата. Жюли послушно чакаше, седнала на походното легло.

— Връщай се вкъщи, Жюли.

— Играта свърши ли?

— Да.

— Твоята игра не е много забавна. Аз не правих нищо.

— Напротив. Ти направи много. Дори спечели.

Жюли се засмя. Взе лъка и стрелите и си тръгна.

— Вземи и мишената — каза той, подавайки ѝ картон. После се наведе към нея и нежно я целуна по бузите. Тя също го целуна.

— А сега върви.

Жюли тръгна по пътя нагоре, влачейки прекалено големия картон. Непознатият я проследи с очи докато тя се загуби. След това се върна в къщата. Извади куфарите от гардероба. За миг втренчи разсеян поглед в тях, после седна до масата. Остана да седи така, докато вратата се отвори. Тутакси скочи на крака, хванал дръжката на пистолета под сакото. Но това беше чисто рефлекторен жест, погледът му си оставаше празен. Опомни се, едва когато Мари му заговори.

— Не ме интересува кой сте вие и какво правите — каза тя с ясен и спокоен глас. — Аз ви обичам.

Той отстъпи назад. Без да откъсва очи от нея, отвори двойното дъно на куфара, извади снимката и писмото и ги хвърли на масата. Мари остана като гръмната.

— Обичате ли ме? — попита непознатият.

Настъпи дълго мълчание. Тя плачеше.

— Да — отговори накрая Мари с въздишка.

Непознатият излезе. Видя на стола, подпрян до стената, книгата, която привършваше да чете. Взе я. Отиде в бараката, качи се в колата и потегли. Когато мина покрай къщата, видя през отворената врата Мари да стои все така неподвижна, на същото място.

„Да предположим, върви човек по планинска пътека. Подхлъзва се и пада в пропаст. Очевидно това се случва поради нещастно стечение на редица решаващи обстоятелства. Все пак нека се запитаме коя е основната причина? Всеки би отговорил: погрешна стъпка. Обаче това обстоятелство съвсем не е било най-важният фактор за събитието. Много други са имали също толкова важно значение. Но сред всички тях то се отличава с няколко особено фрапиращи белези — появява се последно, било е най-краткотрайно, най-необичайно в общия ред на нещата.“

Непознатият спря да чете и погледна през прозорците на колата. Полянката приличаше на тъмен кладенец, чиито закръглени стени, образувани от високите голи стволове на боровете, се губеха нагоре в гъстите корони към бледата светлина на гаснещия ден.

Излазите на горските пътеки приличаха на пукнатини в тази растителна зидария. Вечерното умиротворение добиваше ритъм от равномерната приглушена песен на далечния прибой. И природата, вгълбена в себе си, разкриваше в мекия здрач скритото великолепие на силата си.

Непознатият сведе очи към книгата, но забеляза, че буквите вече трудно се различават. Запали лампичката в колата и продължи да чете.

„Съществува само психология на ясното съзнание. От някои исторически книги оставаш с впечатление, че човечеството е съставено единствено от здравомислещи индивиди, за които собствената им мотивация винаги е

съвършено ясна. Но днешното състояние на научните изследвания върху душевния живот и върху неговите тъмни дълбини е още едно доказателство за вечната трудност, която срещат науките, за да останат в равностойни съотношения при съвременното си развитие. Това означава също така да се повтаря и разширява грешката на старата икономическа теория, въпреки че неведнъж бе посочвана. Нейният *homo oeconomicus* не беше безплътна сянка, само защото се предполагаше, че е зает изключително със собствените си интереси — най-сериозната заблуда е да си въобразяваме, че той е в състояние да осъзнае достатъчно ясно какви са тези интереси.“

Непознатият дочете книгата и я затвори. Чу се да казва на Бремон: „Искате да разберете нещата до последния миг?“ Правейки връзка между историка и журналиста, дали живота си за една идея, той се запита при какви обстоятелства тази идея, безусловно относителна според думите на първия, е придобила такава стойност, че човек да ѝ се посвети изцяло. И обратно, мислейки за себе си, съвсем отчетливо си представи как загубата на яснота може да доведе до гибел, разяждайки един „здравомислещ индивид“. Взе книгата, откъсна първата бяла страница и започна да пише.

„За Мари Бремон.

Аз продължавам да твърдя, че любовта е аномалия сред строгата природна закономерност. Дори историята, която е постепенно осъзнаване на тази закономерност, приложена към човешкия род, с непрекъснатите си безполезни опити да материализира нейното отричане, също е аномалия, случаен епизод между преходността на живота и вечността на материята, и двете подчинени на естествения ред. Все пак може би материята, животът, правилото и дори случайността намират някакъв смисъл — така да се каже цел в началото и оправдание накрая — във възникването на тази двойна аномалия, лишена от бъдеще,

каквато е една любовна история. Дълга ви това обяснение, на вас и на Жюли. Засега не виждам нищо друго. А моето положение, моите постъпки и действия не допускат дори да се преструвам, че изживявам тази абсурдна развръзка, която ми препречва пътя за връщане назад и придобива за мен другото значение на думата край.“

Той препрочете бележката. Замисли се за миг. След това я смачка, сложи я в пепелника и я запали. Няколко секунди погледа как изгаря. После извади пистолета си. Отекна тъп гърмеж. Подплашени, птиците се разпиляха, но не след дълго се върнаха, успокоени от мъртвата тишина, и отново зачуруликаха, прелитайки из клоните. Небесната синева потъмняваше и скоро полянката потъна в мрак. А сред нея през стъклата на колата се процеждаше светлина. И това светло петно, което отначало разтревожи горските обитатели, постепенно започна да ги привлича.

**Издание:**

Мишел Рио. Погрешна стъпка

ИК „Атлантида“, София, 1993

Редактор: Минка Златанова

ISBN: 954-461-004-9



# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.